







*Jesu Omnia Tribuente.*

36

137.

# PARATITLA

*Supra*

ad L. Juliam Majestatis :

1636,6.

*Opposita corruptelis Pragmaticorum &  
veteratoris competitorum artibus,*

Atque

SUB PRÆSIDIO

*Clarissimi & Consultissimi Viri,*

Dn. JOHANNIS OTTONIS  
TABORIS, J. U. D. & P. P. Dn. PRÆ-  
CEPTORIS, PATRONI, & FAUTORIS  
SUI ÆTERNUM SUSPICIENDI,  
VENERANDI,

Publicæ & Solenni disceptationi  
proposita

*Ad Diem 9. Decembris*

à

JOH. HENRICO Schill/ Durlaco-  
Marchico.



Typis JOHANNIS REPPIL,  
M. DC. XXXVI.



761

*Illustrissimi Celsissimiq; Principis, ac  
Domini, Domini*

EBERHARDI Ducis Wirtembergiæ  
Serenissimi, &c. Aulæ Moderatori & Consiliario  
gravissimo.

DN. ASCANIO Burg von Stramehl.

NEC NON

*Illustrissimi, Celsissimiq; Principis ac Domini,*

DN. FRIDERICI March: Bad: & Hachberg. Serenissimi,  
Consiliariis itidem consummatissimis,

DN. ERNESTO FRIDERICO à Remchingen/Præfecto  
Aulæ meritissimo;

DN. FRIDERICO vom Stein vom Reichenstein.

DN. GEORGIO FRIDERICO ROEDERERO  
à Diersperg.

DN. JOANNI GUILIELMO ABELIO, Camerae præ-  
fecto, Susceptori meo filiali amore prosequendo.

Omnibus Patronis & Dominis meis

*Magnificis, Nobilissimis, amantissimis.*

præterea

*Ornamento Nobilitatis Danicæ*

DN. OTTONI Kragt / literarum, equestriumq; exercitiorum gloria  
ad summum Honoris apicem strenuè pergenti.

*Tum*

Nobilissimo Dn. IOH. CHRISTOPHORO à Wüdingarten in Frey-  
mersheim / Iuris politicæq; Studiofo solertissimo.

Denique

*Præstantissimis, Humanissimiq; Viris,*

DN. STEPHANO Dürren / lignariæ rei curatori spectatissimo.

DN. M. CHRISTOPHORO KERMANNO, Præceptoris Clas-  
sico, Hospiti fidelissimo,

*Fautoribus, & Amicis, colendis, diligendis  
eâ qua par est observantiâ*

*Disputationem hanc  
offert*

JOH. HENRICUS Schill





*Auspice, quo nihil est infelix,  
Auspice Christo.*

T H E S I S I.



Majestatis vocabulum unum est ex iis Latinis, quibus nullum est in totâ Linguâ Græcâ <sup>Definitio.</sup> <sup>ὀνοματῶδες</sup> par & ex æquo respondens: *Casaub. in Gallien. Pollionis c. 14. n. 39. μεγαλειότης* enim potius magnificentiam notat aut magnitudinem, quæ duo apertè distinguit *Plin. panegy. c. 42. (licet & hæc pro Majestate alibi sumatur, ut apud Tacit. German. c. 35.)* & ex vi vocis differunt haud parum. Magnitudo enim fit à magno: Majestas verò ab eo, quod majus est. *Casaub. d. l.* Græci verò alieno penè & mutuatio vocabulo, ad designandum hoc crimen, utuntur? *ἀσεβείας* sc. vel *καθουσίως*: Impietatis & indevotionis. Latini pressius: Crimen Majestatis *l. 1. pr. & §. 1. l. 5. l. 7. §. 1. l. 10. h. t. l. 1. 2. 3. C. eod. l. 1. C. de fals. monet. aut perduellionis. l. ult. h. t. Nov. 126. c. 1. & Nov. 134. c. ult. f. aliquando etiam Impietatis, appellant.*

II.

Etenim Majestas, si verbi proprietatem spectamus est solius Numinis. In Deo enim suprema potestas, & vel sola vera Majestas est. *Bachov. 2. d. Tr. 31. th. 1. lit. A.* Cum omnibus iis, quæ magna dici possunt, sit major. Atq; usurpatio est, cum Principibus tribuitur. *Casaub. d. l.* Multò magis, cum aliis, tum hominibus tum rebus: ut cum Majestatem Urbis, *Tacit. 1. Histor. 90. Orationis, Cic. 2. ad Herenn. & Dialog. de Amicit.* Et cum nostrates adjuncta Majestatis, ornamenta, thronum & reliqua insignia. *vide Besold. voce Maystätt. thesaur. pract. & voce seq. Maystätt Brieff hac voce denotant.* Hominibus autem aliquando singulis hoc Nomen additum reperias, propter virtutis cujusdam raræ opinionem. *vide Val. Max. l. 2. c. 10. Cic. 15. Fam. 5. aut prærogativam Magistratus, l. penult. de l. & l. 9. de Jurisd. ibi Majestas Prætoria. Liv. 1. 8. c. 30. ibi, Majestatem dictatoriam & disciplinam milita-*





801

militarem à Magistro Equitum victam: & eod. lib. c. 34. ibi, stabat cum eo senatus Majestas, & c. seu Dignitatis, ut est apud Sueton. in Tib. c. 15. Liv. 3. hist. 11. ibi, & consules se abstinebant, ne cui in colluvione rerum. MAIESTATEM SVAM contumelia offerrent. & 5. Hist. 14. ibi, Majestate peitentium sc: tribunatum militum, & c. & 9. c. 26. ibi, Majestate honoris tutos. lib. 10. c. 24. P. Decius Consul, in concione ad populum, ait: se collega honores premiaq; concessurum verecundia etatis ejus, Majestatisq;. Ita etiam sumi videtur in der Sächsischen Landsordnung. Ducis Ernesti de Anno 1482. ubi de principali fastigio dicitur, Wir haben vnserer Maystätt Sigel dran hängen lassen. Aliquando Univerfis sc: collectivè sumptis, ut cum Pop. Romano Majestas à Cicerone, Livio & aliis attribuitur. Usus certè Politicorum vocem hanc ad summam in Reipubl. potestatem arctius restrinxit, ac crimen etiam Majestatis hujus proprium fecit: quemadmodum illud, quod adversus Deum committitur, sacrilegium distinctè dici cæpit. Cui proximum crimen Majestatis accedit, l. i. in pr. h. quia & caput istud Augustale divino Numini proximum est, & imaginem Divinitatis refert. Ex Alber. Tr. 1. Disp. 1. th. 6. A. atque ut Poëta canit;

Ad. l. i. h. 1. pr.

Nullum Caput ista super se  
Aspicit, excepto Cælorum Rege, potestas.

Licet aliter de hoc pr. nugentur allegati à Farinacio. q. 112. n. 2.

III.

Definitio  
2514075

2

Majestatis autem crimen intelligere debent Juniores, non efficienter; sed objectivè sumpto vocabulo, ut subintelligatur prædicatum læsæ vel minutæ, (quo pacto etiam alibi subjectum subaudiendum est, veluti in L. Julia repetund. quâ νόκωτις ἐπαρχίας vindicatur. item Ad Municipalem sc: legē, & c.) quod à Jcto in l. i. §. 1. h. describitur (crimen publicum) quod adversus Pop. Rom. (id est statum ipsum seu Rempubl. quomodo Flor. l. 4. c. 2. ibi, cum Romana Majestas toto orbe polleret. Liv. l. 38. in fœdere cum Ætolis. Imperium Majestatemq; Pop. Roman. Gens Ætolorum conservato sine dolo malo) vel adversus ejus securitatem committitur. Ubi vocem securitatis supino errore Bart. n. 2. ejusque sequaces magno numero allegati apud Farinac. q. 29. n. 12. pro salvo conductu acceperunt; nec abhorret ipse VVes. w. h. num. 3. cum imò salus & tranquillitas Populi Rom. seu Reipubl. designetur. Tacit. 1. Hist. 3. non esse Diis cura securitatem nostram, esse ultionem it. 4. Hist. 48. Capitol. in M. Anton. Philosoph. c. 8. ibi, interpellavit istam felicitatem SECVRITATEMq; Imperatoris prima Tiberis inundatio, quam





quam φυλακὴν τῆς μοναρχίας dixit Arist. 5, Pol. II. Custodiam, Liv. l. 4. c. 24. Tutelam Curt. l. 8. p. 314. Imperii prosperitatem. Imp. Henricus 7. Extravag. qui sint Rebelles. Et in armis & juribus consistere pronunciavit Imp. Justin. pr. Const. de Justin. Cod. confirm. ut sensus sit, crimen hoc committi, quando vel status directò vel indirectò per latus jurium Majestatis petitur, modis à lege notatis. Atque idèd rectè tuetur definitionem hanc contra Gigantem Farinac. q. 112. n. 8.

IV.

Enimverò cum Majestatis Nomen ad humana relatum, item vel concretivè sumatur, & in sensu complexo, ut semper eos, qui summam in Republ. potestatem sustinent, includat; locis supra dictis: vel abstractivè, citra complexum personarum (realem Majestatem vocant) atq; hîc, interim significet ipsum τὸ πολίτευμα κύριον, καὶ τὴν ἀκρῶν ἐξουσίαν, statum & potestatem summam l. 3. h. ibi, qui Majestatem publicam læserit. Liv. II. c. 55. Parum tuta Majestas sine viribus. Interim τὸ κύριον ἀξίωμα prærogativam, dignitatem, & jura summæ potestatis (quorsum referri forte potest locus Trebellii Pollionis, qui tot fluctus Criticorum in simpulo excitavit, in Gallieno c. 14 ubi de Valeriani genere ait constare, non satis de dignitate, vel ut alii loqui ceperint de Majestate) Arnif. I. de Jurib. Majest. c. 1. num. 1. & 5. pro diversitate Objecti crimen etiam distinctum fuisse putamus: Ut priori casu, cum quis hostili animo vel adversus statum Reipubl. vel eos qui Reipubl. cum summâ potestate præsent, animatus est, gravius Crimen committere dicatur: Posteriori casu, cum quis, jura, prærogativam, & dignitatem Principis vel Reipubl. dolo attentat, levius delinquere censeatur arg. l. ult. h. t. l. 10. §. 1. de quæst. Prior Criminis species perduellionis, (quod vocabulum & pœnam & crimen significat, vide Rosin. 9. Antiq. 26.) seu perduellionatus dictum, vide Hottoman. voce Majestatis, præpositione intensivâ, significatum vocis augente, quasi internecinum planè malum Reipubl: intentet facinorosus: Eodem modo quo arenarii per duella alter alterius excidium moliuntur; quomodo Festus etiam perduellem dictum tradit, qui pertinaciter hostilem animum retineat. Longè utiq; melius, quam Gl. ad l. ult. h. quia in hoc crimine probatio per duellum recipiatur: quod & falsum est, & parum stringit; Paulò feliciter Farin: q. 113. disp. 8. n. 249. quasi perfectè ad duellum instructi sint perduelles. vide infra th. 10. Posterior species in Generis Nomine acquiescit: quod Majestas, h. est, ipsa Dignitas status appropriatè lædatur, dum minuitur; & juribus, axiomati, & prærogativæ Reipubl:

Distinctio Criminis:

Q.

Q.

A 3

aliquid





aliquid detrahitur. Resolvitur enim vis principatus eò magis, quò  
plura ad alios revocantur. Tacit. i. A. 6.

V.

Quibus ita positis apparet (1) distinctionem harum specie-  
rum non solum sumendam esse ab hostilitate seu hostili animo, ut  
nonnulli tradunt: Sed simul etiam ab objecto quod læditur. Non  
enim si quis, hostili licet in principem animo, statuum Principis  
vendiderit, quod eam odio Principis in rebus suis amplius esse no-  
lit, ( *quomodo Marcellus Bithynia prator apud Tiberium accusatus fuit,  
quod cuidam statuae, amputato Capite Augusti, effigiem Tiberii indidif-  
set; ad quod facinus Tiberius quidem magnoperè exarsit; sed tamen Reum  
Majestatis absolvit. Tacit. i. Annal. 74.* ) aut infesto in Principem ani-  
mo atrociam verba effutiverit, propterea perduellionis crimine cen-  
sbitur: nec si quis hostili animo careat, sed vel pavore vel pusillani-  
mitate suà commotus exercitum deseruerit, vel malè gestà Republ.  
Majestatem Pop. Romani minuerit, idè minus perduellis erit, ut  
in seqq. ostendemus, *th. 15. n. 3. & th. 22. n. 19.* Nec (2) in Cujacii  
doctrinà hìc tutò quis subsistat, qui Perduellionem solum eà specie  
definit, quàm quis sumtis armis adversus Rempubl. vel Principem re-  
bellionem movet: Reliquas omnes species ad crimen levius remit-  
tens. Cum imò plures omninò sint species, quam Rebellio & vis  
armata, quibus perduellio perpetretur, quod itidem ex seqq. patebit.  
Neque aliunde hæc res est definienda, quam ex sanctione Impera-  
toris, quam ille speciem ad hoc vel illud caput retulerit. Denique  
(3) multò magis illorum opinionem esse reprobendam, patescit,  
qui eum, qui Principis Personam, odio privato petat, crimen itidem  
levius perpetrare autumant. *Treutl. 2. disp. 31. th. 1. lit. D. ipse Bachov. d.  
th. lit. A. Harpr. ad §. 3. Inst. de publ. iud. n. 11. Contra l. ult. h. & l. 10. §. 1.  
de poen. Contraq; manifestam rationem, quod in Personâ Principis non  
possit non salus etiam Reipubl. periclitari l. 1. C. de veteran. l. 12. Suet. in  
C. Jul. Cæs. c. 86. ibi, Reipubl. interesse, salvus uti esset. Quo collineabat  
simplex illud votum pro salute Principis, quo veteres Pacem, concordiam, se-  
curitatem, opes & honores complectebantur, apud Plin. Panegy. c. 94. Se-  
nec. consolat. c. 26. & alibi.*

VI.

*Causa exter-* Atque adèd hanc ipsam ob causam, quod scil. in salute regnan-  
*na: Finalis* tium & securitate Reipubl. ac Maiestate salus & incolumitas omniũ  
*& Procat.* consisteret & singulorum, crimen hoc omni tempore pro detestabili  
habitum.



140  
habitu, gravissimisque pœnis coercitum fuit. Nam & ante ll. 12. tabb. hoc crimen severissimè coercitum fuisse ostendunt Exempla, *Nec non effi- que è C. Sigonio congesit Rosin. 9. Antiq. 26. & postea tabulis illis 12. l. 3. ciens & ori- h. Idem l. 8. de secund. part. l. 8. ac porrò post illas Gabiniâ, Apuleiâ, Vale- go Legis. riâ, Corneliâ, id. eod. l. 23. ubi pari L. Corneliâ. Pop. Roman. usq; ad Cæsarem dictatorem usum esse, scribit. Hunc autem leges tulisse, ut de vi & Maiestate damnatis aqua & igni interdiceretur, aliam esse L. Juliam Illam, quam C. Octavius Augustus tulerit, cuius mentio fiat & summa reperiatur in libris nostris. Hæc Rosinus.*

VII.

Sed ut prius illud Rosino facilè largimur: ita posterius diffi- culter concedimus: Prius enim illud evidenti Ciceronis loco, non tam in Orat. in Pison. quem vulgò etiam huic fini adducunt, *Harpr. ad §. 3. Instit. de publ. jud. n. 8. Ibi, enim Lex Cornelia Maiestatis, non Julia nominatur (verba ita habent, ausus es educere Exercitum, bellum tua sponte gerere, in regnum iniussu Populi aut senatus accedere, quæ cum plurimæ leges veteres, tum lex Cornelia Maiestatis, Julia de pecuniis repetundis (quæ indubiè à Jul. Cæsare lata, Sueton. c. 44.) planissimè dam- nant. quàm orat. i. Philippic. quàm Cic. longo tempore post habuit, testimonio nititur; Ubi paulò à medio d. Orat. i. clarissimis verbis te- statur, inter alias etiam Jul. Cæsarem eas leges tulisse, quæ jubeant ei, qui de vi, itemque ei, qui Maiestatis damnatus sit, aqua & igni interdici. Confer loc. Sueton. infra th. 20. n. 11. Unde etiam frequens L. Juliae mentio, quæ propriè illam designat l. 3. 6. & ult. hic Nititur etiam eo argumento, quod utriusque L. de vi, inquam & Maiestatis, plura Capita ferè æ qui pollent, quia sc. ut eod. loco Cic. ait, per vim Ma- iestas populi minuitur, itemque similitudine supplicii veteris: de quo Cuiac. ad Paul. 5. sentent. 29. Wes. in paratit. h. n. 7. Denique Anteces- sorum nostrorum assensu, Duaren. Cont. Decian. Gothofr. Vult. C. I. A. hic. th. 1. Bachov. Comment. Instit. paulò aliter Wesemb. d. loc. Antonium sc. (forsan legas Tiberium: citat enim Tacit. i. Annal. ubi c. 11. simile aliquid de Tiberio) ex actis Cæsaris L. protulisse, & à Iulio Juliam dixisse. A Tiberio certè l. hanc reductam & retractatam memorat Tacit. i. A. 72. imò severis- simè exercitam fuisse Sueton. in Tib. c. 58 Tacit. d. c. 72. longius abit Mar- cell. Donat. in 3. A. Tacit. 25. (qui ab ipso Augusto in honorem Iulii ita nuncupatam tradit) possit etiam dubitandi causa opponi, quod Tacit. d. i. A. 72. idem Tiberii tempore huic legi nomen, quam apud veteres fuisse tradit, & 2. A. 50. etiam tempore Tiberii legem Majesta- tis sim-*



39  
tis simpliciter nuncupat, & L. Iuliae de Adult. opponit. Quod & Plin. panegy. c. 42. pr. usurpat, quasi posteriore demum ævo, Iuliae cognomen accesserit: sed hoc Philologis relinquimus: Causas internas, in subiecto, objecto & modo hujus criminis prosequuturi.

VIII.

*Subiectum  
& quinam  
hoc crimen  
committat.*

Q. Circa subiectum seu eos qui crimen hoc committunt, duplex occurrit dubitatio de summis, inquam, & extraneis (Neque enim reliqua, trita satis, ex aliis, transcribere libitū est) Etenim cum paulò ante Maiestatem regni & regis distinxerimus, & hanc illi obstringi Politici latius ostendant. *Besold. de Iure Majest. sect. 1. c. 1. n. 6.* Quæritur, si Princeps non tam in privatos tyrannicè sæviat, (*qua questio alterius loci est*) quam ipsius Reipubl. excidium machinetur (quomodo Caligula & Senatui & Equestri ordini & plebi, hoc est, toti populo Romano tam infestus erat, ut ei unam cervicē, tyrannicā manu mox amputandam optaret. *Sueton. in Calig. c. 20.*) Annon hic (*cum Caligula d. l. c. 22.*) itidem pro Monstro non pro Principe habendus, adeoque huius L. dispositioni suppositus sit. Quomodo Maximinum ab exercitu more illius ævi Imp. electum, hostem judicavit Senatus. *Capitol. in Maximin. p. 1019.* acclamante senatu, ut tanquam hostis senatus in crucem tolleretur, aut vivus exissetur. Et ex eod. ferè capite, Johanna Neapolitana An. 1348. morte adfecta fuit; ideò, inquam, quia externas vires ad opprimendum regnum introduxisset. *Thuan l. 86. p. III. Plura Exempla & declarationem eius thematis vide apud Reinking. l. I. Class. I. de R. S. n. 40. & 76. c. 5. neque enim hac definire in presentiarum libet.*

IX.

Q. De Extraneis magno consensu hætenus traditum est, Crimen hoc ab iis & aded ab aliis, quam à subiectis non committi. *Gail. 2. de P. P. 13. n. 19. Farinac. cum allegat. q. 112. n. 257. Gigas sub rubr. qualiter & à quibus. q. 3. (sibi penè contrarius in Rubr. quis de Crimine L. M. cognoscere possit, n. 11. ubi dicit Imp. posse contra non-subditum ex hoc crimine procedere, si deprehensus fuerit. Non item si reus non-subditus etiam absens fuerit: nec absimiliter Farinac. d. q. 112. n. 255. ibi, poterit procedere contra delinquentem presentem & carceratum: non autem contra contumacem & absentem. Credo quia iuxta ll. Nor. nemo est suspendendus, nisi ad manum fuerit: Et Liberi sunt pronuntiandi cum Catone & Imper. Hadriano, qui teneri non possunt. Spartian. in Hadr. c. 5.) Unde etiam in libellis, citationibus & proscriptionibus solet hoc veluti fundamenti*



127  
menti loco substerni & præmitti, Wiewol ein jeder Untertan/Land-  
sasz vnd Vasall nach Ordnung aller Rechten/Gött. Geist. vnd Welt-  
lichen Gebott vnd Verbott schuldig vñ verpflichtet/ seinem von Gott vor-  
gesetztem Oberhaupt/Landsfürsten vnd Lehen Herren/getrew/gehorsam  
vnd hold zusein/ deren nutzen vnd frommen zufördern / schaden vñnd  
Nachttheil zuwehren vnd zuwenden/ *re. vel hoc modo*, ob wol jeder  
männiglich bekant/ wie hoch N. N. an vns verpflichtet vnd verobli-  
giert / nicht allein weil er vnser Vasall vñnd Untertan ist; sondern  
auch darumb/das er manchmal wolthaten von vnserer Hand empfan-  
gen &c. in processu Novissimo R. H. contra Com. Henric. B. apud  
M. M. p. 594.

X.

Enimverò sententia ista meritò fuit reddita suspecta Alberico  
Gentili *disp. 5. C. ad l. Jul. Majest. p. m. 98.* (1) Generalitate & virtute  
vocis, *Quisquis in l. 5. C. h. t. quæ utique non civem modò, sed & pe-  
reginum continet.* (2) *textu, l. 3. de off. pras. ibi, nec distinguitur,*  
*unde sint.* (3) *Inductione ipsius l. 5. C. h. t. ibi, cum militibus vel*  
*privatis vel Barbaris: quales tùm fuêre, Gothi Vandali & cæteri po-  
puli à Stilicone & Rufino adversus Impp. concitati* (4) *Quia*  
*Impp. hoc voluisse censendi sunt, cum tàm anxie salutis suæ cave-  
runt: sed & potuisse, cum Extranei etiam ex delicto forum sortian-  
tur. l. 7. de captiv.* (5) *quia nec rationes dissentientium momen-  
tum aliquod habent. Non (1) illud, quod Magistratus extra ter-  
ritorium consideretur, velut quilibet alius, non ut Magistratus:*  
*(quanquam nolimus cum Gentili respondere, se loqui de Principe*  
*nò posito extra regnum suum: quia locus non mutat personæ quali-  
tatè; sed vim potestatis sufflaminat.) Possum⁹ enim antecedens sim-  
pliciter inficiari, cum Essentia Majestatis non dependeat à loco vel*  
*æstimatione alterius: & Apostol. omnè animã obstringit ad honorè*  
*& cultũ potestatibus debitum. v. Bernh. epist. 42.* Non (2) *illud Bro-*  
*cardicum, quod in pœnalibus strictissimè sit facienda interpretatio:*  
*Nam ea regula in dubiis; non item contra aperta L. verba & ratio-*  
*nem procedit. Et imò Crimen Majestatis est inter Exempta & Ex-*  
*cepta, in quibus communes Juris Regulæ non militant. Non (3)*  
*quod Majestas sit relatum nomen, & ad subditum respiciat, quod &*  
*Bachov. 2. disp. 32. th. 1. lit. B. urget. Posito enim, quod Albericus non*  
*concedit, esse Majestatis vocem unam* *ἐκ τῶν πρὸς τ.* *vid. s. th. 4.* Re-  
fertur ea tamen non solum ad minores, subditos; sed ad omnes infe-  
B riores



837  
riores vitæ ordines. Et licet forsan constitui initio non possit, nisi  
adsint subditi: constituta tamen his quoque subtractis, durat, & ad  
omnes porrigitur. nisi quis Davidi etiam Exuli Maiestatem negare  
velit, aut nesciat Regum Maiestatumque cultum Jure Gentium  
frequentari: Non denique (4) occasio & fundamentum hujus  
Erroris (Vix enim antehac quisquam id decreverit:) Clement. Pa-  
storalis de sent. & R. e. Jud. quæ cum de nullitate Imp. cujus, utpote  
qui omnem animam à Deo subiectâ habet sententiæ merito stamus,  
*Extrav. ad reprimend. Quo modo in L. M. C. procedatur, potius quàm*  
*obloquutioni inferioris, in odium Imp. & fraudem Imperii emissæ)*  
*obiectet, plena est ipsa nullitatem, ut Alberic: ibidem ostendit. Certè*  
*rationes continet satis leves, uti Anno 1537. in responsione suâ ad Hel-*  
*dum protestantes sunt loquuti ordines, apud Sleid. l. XI. E'* quibus utique  
præcipua nullius momenti, *ibi, non subditus alienam Maiestatem non*  
*agnoscit tanquam Maiestatem. Ergo eam non lædit. Quasi verò iterum*  
Essentia Maiestatis dependeat ab alterius æstimo? quasi facinorosus  
contemptu suo vel causam possessionis vel qualitatem rei læsæ mu-  
tare possit, atque rem sacram habere pro profana, ne ut sacrilegus  
puniatur; *quo obtentu Assassinus ille Henrici IV. negabat se Maiestatem*  
*læsisse, quam in illo non agnoscebat. Quin & limitatio ipsa de reo ca-*  
*pto, frivola est, ut supra dictum, & crimen cum executione criminis*  
*confundit, tam Clement. quàm Dd. eam sequuti. Quid quod Cle-*  
*mentina videri potest, non simpliciter sententiam Imperatoris re-*  
*probare, sed ex eo saltem fundamento, quod is Neapolitanum Re-*  
*gem damnaverit, ut subditum, qui subditus non sit: Non quia cri-*  
*minis Maiestatis extraneus damnari nequeat. Quæ omnia latius de-*  
*duxerunt Britannici regni ordines in executione Mariæ Stuartæ*  
*Scotiæ Reginæ. Anno 1556. Londini coram 400. Judicibus tan-*  
*quam perduellis ad mortem damnatæ. uti præter scripta seorsim edita,*  
*exponit Thuan. l. 36. Hist. sub Anno 1587. p. m. III.*

XI.

Pronunciat equidem Bachov. 2. disp. Treutl. 32. th. 1. B. p. 1. 2. 23.  
Rationes Alberici nullius ponderis: neque tamen sua opera pondus  
omnino excutit. Nam quod ad primum & secundum concedit in  
Extraneum etiam animadverti; sed non eadem atrocitate: manifestè  
concedit subiecti generalitatem; eoque & prædicati, vel invitus  
consequentiam largiri cogitur, *per Brocard. Dd. apud Kubach. Brocard.*  
*q. 13. n. 6. hoc est, pœnas in Republ. reis Maiestatis impositas. Neque*  
*juvat.*



juvat instantia ex loco Senecæ, quem Bachov. laudat, nec indicat (est autem apud Rhetor. controvers. 34. inc. læsæ Religionis) Ubi dicitur, non ages mecum Reipubl. læsæ, si senatorem Atheniensem occidero, sed cædis. Agitur n. ibi de cæde Parrhasii, qui captivum Olynthium emerat, & Athenas ductum torserat, ut ad morientis figuram, Promethei effigiem pingeret; quam postea in templo Minervæ dedicavit. ob id religionis læsæ postulatus. Hunc Rhetor sub Gallionis personam excusans, inquit: perperam læsæ Religionis Parrhasium accusari, cum nec Reipubl. læsæ possit argui: Nihil enim Reipubl. perdidisse: perdidisse enim senem unum Olynthium. Ac si maxime Atheniensem perdidisset, neque tamen propterea Rempubl. neque dum religionem læsisse. Fac, inquit, Atheniensem. Non ages mecum Reipubl. læsæ; si Atheniensem senem (alii legunt senatorem) occidero; sed cædis. Hac Seneca. Quod si maxime vocem senatoris retineas: nulla tamen alia quam hæc exhibit sententia, si maxime Parrhasius civis & pictor Atheniensis, senatorem Atheniensem, artis suæ studio occiderit, non tamen Reipubl. læsæ posse conveniri; sed cædis; quæ sententia nihil cum nostro casu commune habet, nedum ut illi repugnet. sc. separat Rhetor crimen à crimine, planè ut eod. lib. 6. controvers. 33. Lenones crudelem rem facere dicit, quod cogant invitas stuprum pati, neque tamen Rempubl. lædere. Quid quod idem autor controvers. 25. inc. Flaminius: planè ad nostrum dogma, non à quo fiat rem pertinere, dicitur, sed quid fiat. Denique ait Bachovius qualitatem criminis facere, ut eo extraneus non teneatur. Regero, qualitatem criminis in Extraneo etiam poni: consistit enim illa in hostili animo adversus Maiestatem. l. ult. h. t. Hinc Hostes etiam perduelles dicti. l. 234. junct. l. 118. de V. S. At, inquires, ita omnes Reipubl. hostes læsæ Maiestatis rei fient? Distinxi an Reipubl. arma moveat contra Rempubl. an privatus contra illam. Priore casu habebit locum illiusmodi Juris regula, Privilegiatus contra privilegiatum non utitur privilegio l. 8. ibi, coequalitas enim honoris fortior omnium videtur privilegio. ff. de Excus. In privato aut Reipubl. quæ præter jus securitatem istius lædat, non improprie dici statuam. Quomodo hostes devictos, in primis fædifragos Romani virgis cedere & securi percutere soliti. Liv. l. 9. c. 24. & passim: atque sub initium hujus sæculi Reipubl. Genevensis eos, qui in plenâ pace ausi sunt Reipubl. everisionem machinari, licet alterius fori homines, suspendio multarunt. Anno 1602. Serres. p. m. 813. Quid quod pleræque



*l. 4. h. t. species non tam civibus quam peregrinis conveniant. Denique non obstat Extravag. ad reprimendum. Quam in C. L. M. proced. & Extravag. c. quoniam. Qui sint rebelles. Nam Rebellionis vox aliquando specialiter sumitur, pro infideli & subdito, qui datam fidem rumpit; aliquando generalius, pro non subdito & communis pacis turbatore: quomodo apud Liv. l. 10. c. 16. Samnites profitentur se petiisse pacem à Pop. Roman. cum bellum tolerare non potuerint, rebellasse id est, denuò bellum movisse, cum pax servientibus gravior, quam liberis bellum fuerit. Atq; ita etiam sumitur d. lib. c. 31. & alibi passim. Vnde Farin. ipse fatetur: perduellionis crimen committi etiã à non-subditis: Rebellionẽ, sc. specialiter d. non nisi à subditis, q. 113, n. 255.*

XII.

*Et hæc de Laicis. De Clericorum verò exemptione utcumque aliàs satis ambitiosè loquantur Canones, in isto tamen Crimine manum largiri videntur. c. perpendimus 23. de sent. Excommun. c. si quis Laicus 22. q. 5. Petr. Theod. disp. 5. th. 5. lit. A. Diss. H. Gigas & Dd. ab eo citati, sub rubr. Quis de Crim. L. M. cognoscere possit p. 143. n. 12. ubi negat Imperatori licere contra Clericum ex hoc crimine procedere. Contrarium utique delegati Regis Gallie Henrici III. Archiepiscopo Lugdunensi ad interrogationes super C. L. M. obiecto, respondere detrectanti (eo pretextu, quod regii Iudices de causa Archiepiscopi cognoscere non possint) & imò privilegium sacro ordini concessum in C. L. M. cessare ostenderunt. Thuan. l. 93. In quam sententiam etiam animosè respondit Pontifici Claudius Angenæus, Cænomanorum Episcopus vir sanctimonia vite, ut Thuan. loquitur l. 94. eruditione & rerum agenda- rum peritia præstans, Henrici III. ad Sixtum 5. Legatus: De Episcopis & sacris personis omnem cognitionem in iis, quæ ad ipsorum functionem pertinent, ad Pontificem spectare, neque id ambigi; sed eosdem ratione bonorum & locorum, in quibus degunt, principibus obsequium debere, & eorum jurisdictioni in causis, quæ publicam tranquillitatem respiciunt, subesse. Neque in id Jurisdictione Principum exemptos esse ut liceat illis impunè, spretâ Principum autoritate, seditiones & rebelliones excitare. Hæc ille. Exemplum in Iacobo Clemente Dominicano Henrici III. assassino crate tracto atque equis discerpto. Anno 1589. notum est, & extat apud eundem Thuan. l. 96. Idem ferè postea priori Dominicanorum Edmundo Burguino, Clementis factum non obscurè probante, accidit Anno 1590. narrante Thuan. l. 97. Ita eodem Anno in Gallia Silvanecti 27. sive Monachi, sive alii è sacro ordine, nulla characteris aut fori præscriptionis*



173  
nis ratione habita, utpote in flagranti crimine prodendæ urbis  
deprehensi, tanquam perduelles extremo supplicio affecti leguntur  
apud Thuan. l. 99. &c.

XIII.

Et hæc quidem dubitationes ex conditione aut statu vitæ oriun-  
tur; sed & ex animi habitudine circa furiosum quæritur, an etiam is  
hujus Criminis reus possit peragi? Quæstio ista imprimis Ann. 1586.  
sub Imperio Henrici III. in Galliâ agitata fuit; cum Franciscus Bri-  
to, quondam Curia Advocatus, plebem verbis & libellis ad seditionem  
concitasset, ac licet manifesta furoris extarent indicia, exempli  
tamen causa suspensus esset: teste Thuan. l. 86. qui tamen hoc minimè  
probat; sed juxta consilium Parlamenti Parisiensis homini insano parcen-  
dum fuisse monet, planè ut Bodin. l. 2. de Repl. s. n. 211. improbat suppli-  
cium Capitonis hominis furiosi, qui in Henricum II. gladium strinxerat,  
quam in rem facit textus, quem ille citare voluit. (citatur n. l. illicitas) in l.  
divus. 14. de Off. Pras. l. infans. de sicar. Ad cujus L. normam cum A. 1605.  
quidam Johannes Insolanus Silvanectensis regem Henricum IV. à  
venatu reducem, & pallio involutum à tergo aggressus esset, & vi at-  
tractum in tergum Equi resupinasset, quia pro furioso haberetur,  
non alia quam carceris, in quo aliquanto post obiit, pœnâ mulctatus  
est. Thuan. l. 134. & iam olim Hadrianus Imp. cum apud Tarraconem  
per viridaria spatiantem furiosus cum gladio adortus fuisset, eum  
Medicis curandum tradidit, nullatenus eâ re commotus. Spartian. in  
eius vitâ. c. 12.

XIV.

Atque hæc potiores sunt circa personas lædentium dubitatio-  
nes; de læsis nunc videamus. Ubi in genere pronunciamus commit-  
ti hoc crimen adversus majestatem, seu ut JC. loquitur adversus  
Rempubl. & eius securitatem. Cujus propositionis subjectum &  
prædicatum non tam ex Dd. aut Neotericorum disputationibus,  
quàm Ciceronis, hujus L. ferè coætanei hominis, explicationibus co-  
gnoveris. Is Majestatem in part. orat. c. 50. ita describit, quod sit ma-  
gnitudo quædam Pop. Rom. in eius potestate & jure retinendo. Vel  
ita, ut paulò post sequitur, quod Majestas sit Imperii atque in omni  
Pop. Rom. dignitate. quod ita reddit Wesemb. in w. h. n. 3. Majestas ver-  
titur in Imperio atque omni Pop. Rom. dignitate. Prædicatum, lædere &  
minuere Majestatem describit Cic. 2. de Invent. c. (non uti apud Wes. le-  
gitur 3. sed 10.) quod sit de dignitate aut amplitudine aut potestate  
populi, aut eorum, quibus populus potestatem dedit, aliquid deroga-

Obiectum  
huius crimi-  
nis adæqua-  
tum.



re. Confer Extrav. Henr. qui sint rebelles. Ex quo intelligitur, crimen hoc contrahere non solum eos, qui ipsum directò statum tentant; sed & qui eius securitatem, quæ partim in personis, partim in rebus fundatur. In personis eorum, quorum tutelæ & curæ salus commissa est publica. Hinc perduellio etiam in Consiliarios & militantes Principi, committitur, si quiseos hostili in Rempubl. animo persequatur. In rebus autem tam corporalibus, quàm incorporalibus: veluti juribus, sive LL. & armis. Id verò utrumq; non aliter quam quatenus Lex definiit. Est enim hoc crimen judiciorum publicorum quod ultra L. præscriptum non accipimus l. 1. de publ. jud. Ex quibus principiis qq. illæ an & quatenus in hos vel illos Principes & status C. L. M. committatur, resolvendæ sunt, ut ex seqq. patebit. v. Consil. Arg. t. 71. volum. 2. n. 24. l. 5. §. 2. de capit. de minut. Hakelm. 7. disp. 10. th. 5. ibi: principum securitate etiam ii continentur.

XV.

Etenim licet olim ferè ex ingeniis Principum crimina majestatis definita fuerint: hodiè tamen certior definitio, vel ex scriptura vel sententia L. peti potest: imò hinc nec aliunde peti debet. Ac quod Wesemb. ad L. Cornel. de fals. num. 2. in simili dixit, illud non injurià hic nostrum facimus: Neminem sc. incidere in C. L. M. nisi quem leges, aliæque constitutiones ac responsa J. Ctorum, quæ eam l. interpretantur, disertè notant. Lex enim sola certò judicium publicum facit. d. l. 1. de publ. jud. Wes. d. l. n. 7. Ab hac regula cum recesserunt Adulatores Aulici in sævitias intolerabiles prolapsi sunt, quæ de re notabiliter Tacit. 1. Annal. 72. Non faciebat, inquit, fidem civilis animi Tiberius (ut cunq; nonnulla in speciem civiliter ageret & loqueretur) reducta Majestatis Lege (sc. quæ per Augustū ferè siluerat. Casaub. in Gallien. Pollion. n. 39. maximè post salutare Livie consilium de quo cum Dione eleganter Seneca l. 1. de Clement. 9.) Cui nomen apud veteres idem (veteres etiam habebant L. Majestatis) sed alia in judicium veniebant, (hæc, vetus lex, facta notabat) (1) si quis proditione Exercitum, aut (2) plebem seditio-nibus, denique (3) malè gesta Rempubl. Majestatem Pop. Rom. minuisset. Facta arguebantur: dicta impunè erant (hæc puto crimina fuisse præcipua, quæ Lex Majestatis Cornelia & Julia notabat. Sequuntur ea, quæ ab Augusto & Tiberio videntur addita). Primus (pergit Tacitus) Augustus cognitionem (4) de famosis (in principem arbitror) libellis specie eius l. tractavit, commotus Cassii Severi libidine, qua viros foeminasq; illustres (& in iis vel maximè domum Augustam: alioquin nullus criminis Majestatis, prætextus adferri potuisset) procacibus scriptis diffamaverat. At sub Tiberio hæc



777  
rio hac quoque facta notabantur (5) circa Augusti simulachrum servum  
occidisse. (6) vestem mutasse. (7) nummo vel Annulo effigiem impres-  
sam Latrina aut Lupinari intulisse (elegantè Seneca 3. de benef. 26. ubi  
Lips. tanquam in eo Impietas, & L.M. quod sacra Principis Imago ad par-  
tes pudendas ivisset.) (8) Dictum ullum factumve eius, existimatione ali-  
quâ lasisse. E quibus priora tria ad primum, posteriora ad secundum ferè ca-  
put L. Juliae relata fuisse verisimile est.

### XVI.

At Imperatoris Justiniani autoritate, è multis haud dubiè aliis, à *Modi quibus*  
conditoribus juris seqq. species notatæ & à Lothario Imper. Scholis *perduellio*  
foroque redditæ sunt, quas solas & si quæ seqq. LL. additæ fuere, cri- *committi-*  
men istud constituere censemus, per d. in fin. th. 14. *tur.* Quanquam enim  
aliqua facta etiam ad exemplum l. 7. §. 3. fin. h. t. id est rationem & senten-  
tiam L. vindicentur. l. 9. pr. quod fals. tut. l. 4. §. 1. qui pet. tut. eius tamen rei  
interpretationem merito reservamus Imper. arg. l. un. C. si quis Imper. ma-  
ledix. in verbis: integris omnibus hoc ad nostram scientiam referatur, ut ex  
personis hominum dicta pensemus, & utrum prætermitti, an exquiri de-  
beant, censamus. Neque his argumentis locum facimus, aut productioni ad  
affinia. Nam ut Seneca Rhet. 6. controv. 33. med. an lasa sit Respubl. non  
solet argumentis probari: Manifesta statim Reipubl. damna sunt; si muri  
diruti, si clasus incensa, si exercitus amissus, si vectigalia diminuta. Ita hæc  
quoque Lesio L. iam definita est. Ad l. ergo scriptam hic unicè respi-  
ciamus. ff. & const. ordine servato. In ff. ad primum caput, sequen-  
tia facta referamus.

### XVII.

(1) Notatur is, cujus operâ, dolo malo, Consilium inicum *Ad l. 1. §. 1.*  
erit, quo Obsides injussu Principis interciderent. Obsides *ff. h. t.*  
tranquillitatis & securitatis publicæ pignora & sequestri sunt, qui-  
bus secreta redditur Respubl. Hering. de jur. mol. c. 10. n. 281. quomodo  
Liv. l. 2. c. 13. Clatiam Virginem, obsidem, pignus pacis appellat. id. Liv. in  
hist. subjug. exercit. Rom. ad furculas Caudinas l. 9. c. 5. ubi Obsides sexcenti  
equites imperati, qui capite luerent, si pacto non staretur. & alibi passim.  
Pignore ergo pacis sublato tolli una & securitatem liquidum est:  
Ut in simili ferè Thuanus libr. 134. loquitur. (2) Cujus opera,  
dolo malo, consilium inicum erit, quo armati homines  
cum telis lapidibusve, in Urbe sint, convenientve adver-  
sus Rempubl. quo nomine coitiones & conventicula tam armata,  
quam



quam inermia contra Rempubl. damnantur. Armata idè, quia qui vim armis illicitè facit, publica jura, pacemque omnium communem violat, ac universam Rempubl. oppugnare videtur. *Cic. de Arusp. resp.* Conventicula etiam sine armis damnantur, quia principiis obstandum. Ex his enim conjunctiones sequuntur, argum. §. conventicula. 2. F. 53. Quod si maximè contrarium probetur, neque in Rempubl. directò coitio facta sit; cum minimùm tamen in vim publ. factum incidit. l. 1. & 2. ad L. Iul. de vi publ. Et domus eorum, qui conventicula suscipiunt publicantur. d. §. conventicula. l. 15. de C. Episc. & Cler. quam & barbarè allegat & malè de priore specie exponit Farinac. qu. 113. insp. 4. n. 120. quod ipse postea agnoscere videtur. n. 132. Neque mirum videri debet, lapides etiam inter arma referri. Nam lapidationum frequens Romanis usus in turbis & suppliciis *Ovid. 13. Metam. fab. 2. & alii allegati ap. Dempster. ad c. 24. l. 8. Antiq. Rosin.* (3) Cujus operâ, dolo malo, consilium inicum erit, ut loca occupentur vel templa: Loca intellige editiora, aut munita, ut arces & palatia publica, aut quæcunque tandem seditionibus colligendis fovendisque apta. Quomodo olim capitolium à servis & exulibus occupatum ingentes turbas movit, *Liv. l. 3. c. 15.* Atque ob perduellionem Manlii decretum, ne quis Patricius in Arce aut Capitolio habitaret, *Idem l. 6. c. 20.* non ab simile de turri Londinensi ab Essexio occupandâ. v. ap. *Serrem. in An. 1601. p. 561*

XVIII.

(4) Cujus operâ, dolo malo, consilium inicum erit, (& hæc enim semper ἀπὸ τῆς κοινῆς repetenda esse censemus, cum omnia sequentia regant) quo cœtus conventusve fiant, hominesve ad seditionem conveniant: Collegia, quid. cœtus & conventicula etiam extra ordinem coercentur. l. 2. de colleg. & corp. l. 15. C. de Episc. & Cler. sed si ad seditionem spectent, adversus quidem Magistratus provinciales directam; pro criminis ratione nonnunquam gladio, interdum etiam levius puniuntur. *Const. Carol. c. 127.* Adversus vero Majestatem, pro qualitate personæ aut in furcam tolluntur, aut bestiis obiiciuntur, aut in Insulam deportantur, l. 38. §. 2. de pœn. ad quas pœnas haud dubiè respicit Imper. Leo in l. 2. C. de sedit. & de his qui plebem contra Rempubl. audent colligere: conferri possit utiliter *Diarium Historicum, Darinnen des. H. X. St. Francffurt am Mayn gefährlicher Aufstande vnnnd schwüriges Unwesen ordentlich verzeichnet/ impress. Ann. 1615. & similia eiusd. tragædia acta,* (5) Cujus operâ, con-



175  
râ, consilio, dolo malo consilium initum erit, quo quis  
Magistratus pop. Romani, quive Imperium potestatemve  
habet, occidatur. Magistratus hîc non intelligitur municipalis,  
quia potestate & Imperio caret. l. 26. ad Municip. Sed Romanus ma-  
jor, qui cum Imperio est, veluti consul, præfectus, prætor, proconsul,  
& ceteri Magistratus, qui imperium habent. l. 2. de in jus vocand. An  
etiam Minor? Negandi ratio est, quod is Imperio & potestate caret.  
l. 3 2. de Injur. Affirmandi, quod Jctus hîc generaliter loquatur, & in  
his minoribus ordinariis fuerint Tribuni pl. in extraordinariis quæ-  
stores Parricidii. Rosin. 7. Antiq. 2. Potest tamen dici, Jctum hic non  
tam oppositivè quam declarativè loqui: & forsan Tribuni in de-  
mocratia distinguendi ab his, qui in Monarchia viguere. Quicquid  
sit, thesios sanè ratio patet ex l. 1. §. 2. de l. & l. ubi Magistratus incolu-  
mitas ad statum refertur. Vnde Dempsterus ad l. 7. Antiq. Rosin. c. 32. ad il-  
lud Lucan.

- - - - - nullasq; feres, nisi sanguine sacro  
Sparsas raptor Opes. &c.

Adiicit, pulcherrimè inquit Poëta, sanguine sacro; Nam Magistratus sa-  
cro sancti erant, neque sine Majestatis imminuta crimine violari poterant.  
Denique Magistratum hic, qua Magistratum, intelligimus. Nam  
& privati respectus in hunc cadit. argum. d. l. 32. ff. de Injur.

(6) Cujus operâ, consilio, dolo malo, consilium initum  
erit, quo quis contra Rempubl. arma ferat. Arma ferre su-  
mitur vel propriè pro eo, quod est cum telo esse adversus Rempubl.  
& eius præfides: vel metonymicè pro eo, quod alibi dicitur, arma &  
bella movere. Lun. C. ut arm. us. quomodo Cic. orat. in Pison eleganter  
explicat, utcunque tamen accipias, distinguendus erit hic modus à  
secundo, quod ibi multi, arg. vocis conveniunt, hic singuli in perni-  
ciam Reipubl. excitantur. Aut si posterior acceptio præferenda  
videatur, arg. d. oppositionis cum seq. tùm separandus sit modus iste, &  
eo quem infra recensemus n. 28. quod hic designetur, quicunque in  
arma ruens, sive hostis, sive extraneus, saltem non fœdere junctus  
& amicus. de quo ibidem.

### XIX.

(7) Notatur, qui hostibus populi Romani nuntium  
litterasve miserit, signumve dederit, feceritve dolo malo,  
quo hostes pop. Rom. consilio juventur adversus Rēpubl.

C

Quam



Quam speciem proditionem vocat C. A. hinc th. 3. n. 16. l. 1. de prava-  
ricat. & paria sanè sunt, aliquem contra Rempubl. ad arma impelle-  
re, vel impulsum & concitatum jam antea manu vel mente juvare.  
vide Hering. de Iure burgorum n. 220. Exemplum illustre est in Franci-  
sco Alidosio Cardinali Papiensi apud Menoch. de A. I. Q. c. 537. num. 11.  
Nec absimile apud Thuan. l. 118. ubi Carpentarium in Curia Parisiensi  
causarum patronum, quod literas ab Alberto nunciosque Lutetiae accepis-  
set, eosq; in Americam aliasq; regni Provincias ad Philippi partibus addictos  
perferendos curasset, tanquam perduellem & patriæ proditorem An. 1597.  
ad mortem damnatum & confractis membris rota fuisse impositum, me-  
morat. caus. Farinac. q. 113. n. 5. & 204. cum seqq.

Similiter (8) notatur, qui milites sollicitaverit (instiga-  
verit, impulerit, promissis vel artibus quibuscunque occultis)  
concitaveritve (publicè, tribunitiis clamoribus, concionibus, &  
machinationibus violentioribus) quò seditio, tumultus ad-  
versus Rempubl. fiat, veluti Balbus apud Ciceron. Percennius  
apud Tacit. 1. hist. 16. Vibulenus & alii. cap. seqq. Differt hic modus à  
quarto: quod ibi Pagani, hic milites ad seditionem impelluntur.

XX.

Ad l. 2. h. t.

Ex l. 2. h. t. sequuntur hi casus, ut sc. perduellionis crimine te-  
neatur (9) qui de Provincia cum ei successum esset non  
discessit. Qui enim Magistratum; statum ipsum invadere videba-  
tur; unde sacrum erat, unà cum bonis caput eius, qui regni occu-  
pandi consilia iniisse, aut injussu populi magistratum adisse proba-  
retur. Rosin. l. 8. c. 8. Malè autem hoc promiscuè ad Officiales quosli-  
bet non resignantes suis successoribus officia trahit. Farin. cum Alle-  
gat. d. q. 113. insp. 1. n. 44. (10) Qui Exercitum deseruit.  
Desertor dicitur, qui belli tempore ab ita signis. l. 1. v. desertor. C. de  
desert. & occult. eorum lib. 12. Alibi etiam is desertor dicitur, qui per  
prolixum tempus vagatus, reducitur. l. 3. §. 3. de remilit. Nec omnes  
desertores similiter puniendi veniunt, l. 5. §. 1. & seqq. de re milit. l. 13.  
§. 5. eod. Julius Cæsar tamen, aiente Sueton. in eius vitâ c. 67. pr. Ut-  
cunque in ceteris delictis conniveret, neque omnia observaret, ne-  
que pro modo exequeretur, desertorum atque seditiosorum & in-  
quisitor & punitor erat acerrimus. Unde forsàn gravior hujus facti  
nota. Nisi hoc ita accipias, ut desertor exercitus in procinctu jam  
stantis intelligatur, quomodo iam olim constitutum: Ne quis loco  
ab Imper.



178  
ab Imper. designato cederet, atque ordinem desereret. *Rosin. l. 8. c. 14.*  
vel etiam propter oppositionem sequentis vocabuli *privatus*, de Du-  
ce magis quam de privato hæc videantur exaudienda esse: *quomodo*  
*ap. Liv. l. 10. c. 19. Exercitus Appii, Volumniū Consulem abiturum obsistit &*  
*obtestatur, Ne pravo cum Collega certamine Rempubl. prodat: si qua cla-*  
*des incidisset, desertori magis quam deserto noxia fore.* Sed & ( 11 )  
qui ad hostes perfugit, licet *privatus*, & in exercitu non vivat,  
aut constitutus sit, crimen hoc committit. *Privati* enim vocem hic  
accipimus pro pagano, ut vis sua constet oppositioni in verbis *vel*  
*privatus*. Nam & *privatus* desertor in hoc crimen incidit: infra enim  
de personis publicis denuò agitur. *l. 3. ibi, Imperium Exercitumve de-*  
*seruerit. h. t.* ut de milite transfuga dubitandum non sit: sed de paga-  
no. *Vide Hotom. Lex. h. Voce. Et ita accepisse videtur Rayn. Forol. quem*  
*citat Farinac. q. 113. in sp. l. n. 12.* Licet aliàs *privatus* ut plurimum posito  
in Magistratu opponatur. *Liv. l. 30. c. 39. ibi circumactō (consulis Tib.*  
*Claudii) imperio, privatus classem Romam reduxit,* quomodo per traje-  
ctionem sensus phrasi conciliari posset hoc modo: qui vel *privatus*  
Exercitum deseruit, aut ad hostes transfugit: vel ita; qui Exercitum  
deseruit *privatus*, vel ad hostes transfugit. Ratio autem esse videtur  
quod malo, nec alio quam prodendi patriam animo, quis ad hostes  
transire videatur: Unde non amplius in civium, sed in hostium nu-  
mero deputatur. *l. 19. §. transfuga. 4. de capt. & postlim. reversis.* ideoq;  
eum, quasi hostem licet, ubicunque inventus fuerit, occidere: *l. 3. in*  
*fn. ad L. Cornel. de sic. & si deprehenderetur vivus exuri. l. 8. §. 2. de pæn.*  
aut in furca suspendi. *l. 38. §. 1. eod. vel etiam bestiis obiici olim solebat.*  
*l. 3. §. 15. qui ad hostem. 10. de re milit.*

XXI.

(12) Notatur qui sciens falsum conscripsit, vel recitavit in tabulis  
publicis. Publicas tabulas interpretantur Dd. in quibus jura fœde-  
rum, limitum, pacis continentur. *Ampliss. Dn. D. Finckeltaus. conclus.*  
*de crim. l. M. 3. lit. n. C. A. h. th. 3. n. 12.* in aliis literis, quibus non itid. fa-  
lus & securitas publica suffulcitur, falsi crimen committi. *arg. c. ad*  
*audientiam. 3. de crim. fals. Menoch. de A. I. Q. cas. 306. n. 6. & seqq. possit*  
etiam videri, *arg. verborum, conscripsit vel recitavit*: hanc speciem po-  
tissimum ad scribas & Actuarios Reipubl. pertinere. quorum fidei,  
ut *Cic. 5. Verrin.* loquitur, tabulæ publicæ, periculaque Magistratuum  
committebantur. Ac ne id cuiquam durum nimis videatur, Jctus  
autoritatem à L. ipsius dispositione addit & testatur, hoc quoque fa-  
ctum



277  
Etum nominatim primo capite *l. Julia* comprehensum fuisse: quæ  
verba idem non sunt exclusivè assumenda, quasi species subditæ. *l. 3.*  
& *4. non itid.* ad primum caput pertineant: sed ut, indicavi, ratioci-  
nativè: Quod ipsum evidenti iterum argumento est, definitionem  
eam, num maleficium hujus generis ad perduellionem vel Majesta-  
tem læsam in specie pertineat, ex enumeratione, recensione & de-  
terminatione *L.* non ex argumentatione promiscua, petendam  
esse. *Disß. Ampliß. Dn. D. G. Franzkius exer. 14. q. 3. n. 6. qui species l. 2. & 3. h.*  
*ad crimen L. M. simplex refert.*

XXII.

*Ad l. 3. ff. h. t.*

Succedit Lex tertia, cujus (à principio subobscuræ) hunc pu-  
tamus esse sensum: Lex duodecim tabb. (ea parte qua perduelles  
coercet) hos tantum casus complectitur; ut eum qui hostem concitaverit, qui-  
ve civem hosti tradiderit, jubeat capite puniri. *vide Rosin. l. 8. Antiq. c. 6. p. 2. l. 8.* Lex autem Julia Majestatis multò plures: &  
generaliter aded præcipit, eum qui Majestatem publicam læserit *L. Julia Majestatis teneri.* qualis est non tantum ille, qui uti dictum,  
(13) hostem aliàs quieturum ad bellum Reipubl. inferendum concitaverit (ut differat à specie. *l. 4. quam Gothofr. cum hac ipsa exæquat.*)  
atque ita directo & pleno impetu securitatem Pop. Romani turbaverit: neque is tantum (14) qui civem Pop. Rom. fidelem hosti tradiderit: cū exinde manifestè liqueat, quo animo sit adversus omnes, qui talem se gesserit adversus singulos. Quapropter ille quoque perduellis olim habebatur, qui civem Romanum contra jus Libertatis in crucem tolleret, securi percuteret, aut in latumias coniiceret. *Rosin. 6. Antiq. 9. in fin.* Sed & (15) qui ipse in bellis tantum cessit (non desertis dolo ordinibus, sed væcordia hosti insultanti cedens: ut distinguatur hæc species à casu 10. quod *arg. specierum seqq.* intelligo de illis, qui in potestate aliqua sunt positi & à quorum Exemplo milites, atque hinc salus publica pendeat: quomodo Cn. Fulvius perduellionis reus peractus fuit, quod fugæ pavorisque initium fecisset: & milites haud vanum timorem Ducis credentes, *itid.* terga dedissent, *apud Liv. l. 26. c. 3.* Neque ita temeritas & audacia quam formido coercita legitur: ita enim Fabius senex pro Filio perorans: *populi, penes quem potestas omnium rerum esset, ne iram quidem atrociorē unquam fuisse in eos, qui temeritate atque inscitia exercitus amisissent, quam ut pecunia eos multaret; capite anquisitum ob rem bello malè gestam, de Imperatore nullum ad eam diem esse. Liv. l. 8. c. 33. nisi posterius Roman. fuerit severiores; aut pater ibi in causâ filii mitius perorat.*

perorat.





perorat. Planè ut gregarius miles qui insultanti hosti inferior cesserit, in hanc L. commississe feratur, dicere grave est: nisi iterum hoc ad severitatem disciplinae militaris & ad Exempli declinationem trahamus: quo sensu *in l. 6. §. 3. de re milit.* dicitur, eum qui in acie prior fugam fecit, spectantibus militibus propter Exemplum (instità enim naturà mortales properè sequi solent, quæ piget inchoare: *Tacit. 1. Histor. 55.*) capite puniendum esse, eoque sine cessio hic cum effectu sumenda. aliàs enim gradum retrò dare & fugere differunt, ut ostendit locus elegans apud *Flor. l. 4. c. 2.*

XXIII.

(16) Notatur, qui arcem tenuerit, sc: contra salutem Reipubl. & autoritate privata (Erat enim Romanis inter arcana Dominationis, ne cui, etiam ex patriciis in munito loco liceret aedificare: nec in arce aut Capitolio habitare. *Clapm. 3. de arcan. Rerum publ. c. 7. & 18.* Hinc Valerius Consul cum in munito à naturà loco aedificaret, venit in suspicionem affectati regni, teste *Livio l. 2. decad. 1.* Quod hodiè nū apud Anglos & Moschovitas servatur, qui munitio- nes omnes, tanquam rebellionum fomenta detestantur. *Bodin. 5. de Republ. 5. n. 559.* idemque ab omnibus Orientis & Africae regibus institutum *id. num. 567. fin.* & in Germania Constitutione pacis publica cautum est, ne quis aedificia ad æmulationem Imperii excitet, qualia sunt, quæ in finibus & limitibus extruuntur, bene inem grenz *Dröder Statt. Gail. 1. de P. P. c. 1. n. 42.*) vel etià tenere h. lo. pro occu- pare exaudiri potest, *arg. l. 7. §. insula 3. de A. R. D. l. 9. in fin. de R. V. l. 18. Sibi, meum tenes, possides. de accept. principe invito & deposcente. gl. hinc in voce tenere, Der N. Kay. Manstätt ihre Bestung vorentzelt.* Quo- modo Henricus III. post rebellionē Lutetiae Parisiorum, Pictavio & aliis sui regni urbibus & arcibus ignominiosè fuit exclusus. *An. 1589. Thuan. l. 95.* è quibus Vindocini Gubernator qui eam urbem contra Henricum III. & IV. pertinaciter tenuerat, tanquam perduellis supplicio fuit adfectus. *Thuan. in hist. de vita sua. l. 4.* Sanè quod de- ditionem arcis alicui præfecto commissæ nonnulli hic intelligunt, à perfunctoria nec expensa satis textus ponderatione profluxit: quid enim commune defensionis cum deditio: quæ in aliam & vel in sequentem speciem incidit. *V. Cephal. 1. consil. 110. n. 10. Hering. de jure Burg. n. 83. quâ* (17) notatur, qui hosti castra concesserit. Quanquã autem vox castris, numero unitatis, locum muris munitum: multi- tudinis autem numero, locum ubi milites tentoria fixere designat,



377  
v. Kylling. de Ganerb. disc. 2. num. 30. & 35. quia tamen promiscuè tum  
apud Ictos, tum apud alios autores hæ voces usurpantur l. 17. f. de  
Excus. tut. l. 2. §. 8. C. de Off. præfect. prat. Afr. l. ult. C. de off. milit. Iud.  
[ eâ fortè origine, quòd Romani artis Imperatoriæ peritissimi, non  
urbes modò; sed etiam exercitus locis omnibus vallo & fossâ muni-  
re docerent, nec sine castris prælia gererent. Bodin. 5. de Rep. 5. n. 562.  
facit eximiè Pauli Consulis oratio ad milites apud Liv. l. 44. c. 39. ubi  
hujus sanctionis ratio redditur, in verb. qui castris exutus erat,  
etiamsi pugnando acie vicisset pro victo habebatur ] Ideoque hic  
etiam illum in genere notatum putamus, qui vel urbem vel statio-  
nem militum munitam hostibus concesserit, uterq; enim Rempubl.  
in summum discrimen adducit.

#### XXIV.

Eâdem L. pergit Ictus d. l. 3. tenetur (18) & qui injussu  
principis bellum gesserit. In statu Democratico injussu Populi & in  
consulto Senatu bellum geri ne utiquam potuit. Livius l. 38. c. 45. ac si  
vel maximè feliciter cessisset, non tamen sine crimine erat, uti evi-  
denter docet Liv. modo laudatus l. 8. c. 33. ubi cum à Fabio, Equitum  
Magistro absente Papirio Dictatore Samnites victi essent, Papirius  
non dubitavit Fabium everse Majestatis dictatoriæ accersere, eique  
diem dicere: contra patrem ne quicquam obnitentem, constanter  
pertendens, Majestaté Imperii sprete militari disciplina diminui ac  
hujus contemptu fieri, ne illa sit perpetua. Atque de hoc casu li-  
bentius Ictum exaudiverim, maximè cum ilicò tanquam per gra-  
dus sequatur ea, quæ gestionem antecedunt, & tumultuantibus pro-  
priè conveniunt: nimirum cum (19) demum notetur qui delectum ha-  
buerit: Delectus propriè est militum jam conscriptorum, qui in ar-  
milustrio vel reprobantur, vel approbantur: quo sensu à conscri-  
ptione & collectione militum distinguitur: sæpè tamen συναγωγή de ea-  
dem re prædicatur. Priorem acceptionem hujus loci putamus esse,  
eo argumento, quod & veteres & Julius Cæsar ejusque successores  
omnia Dominationis jura ambitiosè ad se traxerint. Hinc in Recess.  
Imper. etiam sub pœna banni cavetur, ne vel inter suos delectum  
quis habeat. N. A. 311 Speyr de Anno 1529, §. Wo aber der oder die/  
& locis aliis in Reinking. l. 2. cl. 3. c. 1. n. 15. ubi vide Exceptionem de Liber-  
tate Germanorum P. P. de quâ etiam agit Arnif. 1. relect. polit. c. 5. f. 8. n. 10.  
Deniq; (20) etiã tenetur, qui exercitum comparaverit. Qui modus dif-  
fert à secundo, quod & turbam hominum in Rempubl. armare, ne-  
dum.



148  
dum ut exercitum, vel alio obtentu, parare piaculare sit. vide Rein-  
king. & alleg. d.l. Rationem innuit ipse Arist. 4. pol. 19. quia in eorum,  
qui arma tractant, manu positum est, ut quieta sit Respubl. vel tur-  
bulenta. Quibus ita firmatis, non possumus hoc loco assurgere  
viris doctiss. Bocer. class. 4. disput. II. th. 3. & seqq. ac nonnullis aliis, qui de  
hac materia disputarunt, qui conscriptionem militum ad species  
C. L. M. leviores aggregant, eo argumēto quod in hac l. 3. vers. Lex au-  
tem recenseantur exempla secundi capitis, v. c. in bellis cedere, ar-  
cem tenere; quibus utique iste modus cohæreat. P. Theod. Disput. 5.  
C. 62. th. 4. lit. ff. Nam & in prolepsi petitio est principii & contrariū  
à nobis supra ostensum: deinde quæ sequuntur exempla nimis aper-  
tè repugnant, quorum conjunctionem requirunt verba fin. l. 3. ibi,  
quive quidem eorum quæ supra scripta sunt. His enim modis omnibus  
securitas Reipubl. læditur, & sacra Imperii attentantur. Nec decipi  
quis debet exemplis hujus ævi contrariis: Nam à licentia conscribēdi  
statib. Imperii per privilegium competente Recess. Imp. de An. 1564.  
§. Demnach so declariren. & Recess. Imper. de Ann. 1566. §. dem Versi-  
cul. & c. ad sententiam generalis hujus L. inferri non debet.

XXV.

(21) Notatur qui cum ei in provincia successum esset, exer-  
citurum successori non tradidit, quam tamen specie itidem ad secun-  
dum caput referunt. P. Theod. d. disp. 5. th. 4. l. g. Finck. conclus. 4. Lit. e.  
Nos nitimur textu claro l. 2. h. t. (ubi etiam sine exercitu in provin-  
cia existens, si successori non cedat ex primo capite tenetur: multò  
magis ergò si & arma sibi concredita Reipubl. reddere detrectet)  
nec non exemplis, V. C. Julii Cæsaris, qui cum se dimissurum exer-  
citurum negaret, hostis Reipubl. (perduellis) judicatus est, teste Flor.  
l. 4. c. 2. Facit iterum species subsequens (22) qua notatur, qui Im-  
perium exerciturumve Pop. Romani deseruerit, quæ species ab 11.  
aut differt, ut hæc de personis cum Imperio, illa de privatis loqua-  
tur: aut cum eadem convenit, utpote ex diversis Jctorum libris pe-  
tita: & utroque modo ad primum caput referenda est. arg. d. l. 2. ibi,  
nam & hoc capite primo; & quia species eidem subjecta de conscri-  
bēte vel recitante falsum è tabb. publicis, tam à Dn. Theod. d. l. th. 3. quæ  
à Dn. Finck. d. th. 3. lit. k. ad primū caput redigitur. Idemq; suadet porrò  
species subdita n. (23) Qui privatus pro potestate Magistratue (quæ  
verba non oppositivè sed synonymicè accipimus) quid sciens dolo  
malo gesserit. Ita Smerdes apud Herodot. Nero apud Sueton. Alexius  
apud



857  
apud Nicetam Sebastianus in Regno portugallia. v. Petr. Matth. l. 4. in fin. Carolus seu potius Franciscus Rameus, qui scilicet An. 1596. Caroli IX. & Elisabethæ Austriacæ filiū se jaçtabat Læsæ Majestatis peracti & supremo supplicio multati sunt. Thua. hist. l. 117. Menoch. cas. 118. Farin. q. 150. n. 86. Serres A. 1601. p. 614. Nec officit quod (24) is quoq; hac l. 3. in fin. notetur, qui quid eorū, quæ supra scripta sunt, facere curaverit: Nam & primæ illæ species operā & consilium æquè notant atque factū ipsum, arg. c. qui facit per alium 72. de R. I. in 6. parvi enim referre hoc videtur l. 1. §. 12. de vi & vi arm. & hoc occultum æquè atque apertum. Extrav. quoniam. Qui sint rebellis. Unde  
XXVI.

Ad l. 4. h. t.  
de Coniuratione.

In l. 4. (25) notatur, cujus dolo malo jurejurando quis adactus est, quo adversus Rempubl. faciat: hoc est, qui alium ad jusjurandum adegerit, ut contra Rempubl. faceret, quæ species in conjuratorem incidit, de qua l. 5. pr. ibi. Sacramentum susceperit vel dederit C. h. t. quam vel inter primas, capituli primi species numerant Theod. & Finck. dd. locis. Item (26) is cujus dolo malo exercitus Pop. Rom. in insidias deductus hostibusve proditus fuit. Cum enim securitas Reipubl. consistat in Exercitibus, & ut Cassiod. 7. Epist. 4. loquitur, clypeus exercitus quietem præstet paganis, utique qui illum, hostes etiam perdiderit. Nec non (27) cujus dolo malo factum fuisse dicitur, quo minus hostes in potestate Pop. Rom. veniant. Nam & securitas, quæ subjugatis hostibus parta foret impeditur. v. l. 40. de pœnis. (28) Cujus opera, dolo malo hostes Pop. Rom. com meatu, armis, telis, equis, pecunia aliave qua re adjuverunt. Nam ut Tacit. 2. Annal. 21. & de morib. Germ. c. 43. & 46. ait, Barbari à Romanis armorum genere facilè superabantur, quod illis non lorica, non galea, ne scuta quidem ferro firmata essent. Quod si ergò ferro, armis com meatu & vi adjuvi fuissent, maximè id Reipubl. periculosum futurum fuisset. Decian. l. 8. tr. Crim. c. 2. n. 2. Quod si maximè hostes non fuerint; Barbari tamen nationibus quibuscunque nihil horum vendere, ne lucri quidem solius causa, licet, quin capitali quis pœnæ subdatur & bona ejus confiscentur. l. 2. C. quæ res export. non deb. neque tamen perduellionis crimen propriè committi hîc arbitramur, contra Gilhaus. d. c. 2. tit. 5. n. 3. quoniam lex dolum malum nominatim requirit; Itaque nec eos Crimine hoc teneri putamus, qui extra hostilem in Rempubl. animum, lucelli forsan alicujus aucupio barbaros artes naves fabricandi docue-



173  
docuerint: quanquam capitale in istos etiam iudicium proponi non  
diffiteamur l. 25. C. de pœnis.

XXVII.

(29) Cujus dolo malo factum fuerit, ut ex amicis ho-  
stes pop. Rom. fierent. Cum enim qui hostem, seu hostili animo  
in Remp. animatum, quietum tamen, concitaverit teneatur, l. 2. h.  
quanto magis is, qui ex amicis hostes fecerit. Amici autem illi Ro-  
manorum duplices, alii recepti æquo fœdere, alii jure clientelari,  
text. elegantiss. in l. 7. §. 1. de capt. & postl. itaque porro notatur,

(30) Cujus dolo malo factum fuerit, quo rex exteræ Na-  
tionis populo Romano minus obtemperet: id est, qui ad  
defectionem eundem sollicitaverit. (31) Cujus operâ, dolo  
malo, factum erit; quo magis hostibus pop. Rom. obsides,  
v. Liv. l. 28. pecunia, jumenta dentur, adversus Remp. h. e. ho-  
stes illis juvêtur. Far. q. 113. n. 59. Nâ & his modis hostilis in Rempubl.  
animus manifestè ostenditur. Unde extremo loco hoc capite etiam  
notatur. (32) qui confessum in iudicio reum, & propter  
hoc in vincula coniectum, emiserit. Reum intelligimus, pro  
subjecta materia, in iudicio Majestatis de perduellione convictum  
aut confessum. Diss. Petr. Theod. Coll. crim. disp. 5. thes. 4. lit. C. & alii,  
qui eum, qui incarceratum ob crimen capitale, dimittit, simplex crimen  
Majestatis committere statuunt, quia per hoc auctoritatem principalem  
sibi arroget. arg. l. 31. de pœn. sed imò non tantum auctoritas; verùm etiam  
securitas Reipubl. hâc emissionem leditur; cum facinorosus ejusmodi, vinculis  
solutus, machinationes adversus Rempubl. haud dubiè sit resumpturus; &  
aliàs quoque exemplo perniciosum sit, crimina hujusmodi atrocissima ma-  
nere impunita. Quod superiore seculo in complicibus Bironii patuit. Cum  
enim Carolus Hebertus Bironi ab Epistolis indulgentia Regis Henric. IV. di-  
missus & Neapolim elapsus esset, ad eum tanquam ad sentinam sicariorum  
& perduellium, quidquid toto regno exulare cogebatur, se colligebat, &  
perniciosa in Regis salutem ac Nominis Francici decus consilia simul coque-  
bant, quod in Ravalliaci parricidio postea patuit. Thuan. Histor. lib. 128.

XXVIII.

Et has quidem species in h. t. cum ordine non interrupto con-  
ditores juris proposuerint, haud obscurum est, omnes ad primum  
caput L. M. eos retulisse: Diss. præter s. citatos, Dn. D. I. Gerhardus  
Frayvenburgius disputat. de Crim. L. M. thes. 39. 42. 45. 46. 47. Se-  
quenti-

Ad h. seqq.

D



quentibus legibus vel exceptiones § 1. l. 4. l. 5 § 3. & 4. l. 7. aut species ad secundum caput pertinentes l. 6. vel ea quæ ad processum l. 7. §. 1. 2. 3. l. 8. aut effectum peracti iudicii respiciunt l. 9. h. t. continentibus. Utique speciem l. 10. ( 3 2 ) non dubitamus adhuc superioribus accensere, qua Majestatis crimine scil. in primo capite ( ita Arvernus & Entraguus cum Morgano An. 1605. in Gallia, perduelles ex primo Majestatis læsæ capite, judicati sunt. Thuan. l. 134. Gallis, au premier chef.) accusari eum posse, docetur, cujus ope, consilio dolo malo, provincia vel civitas hostibus prodita est. Quomodo, ut ex infinitis unum adferamus Ann. 1605. Ludovicus à Lagonia Merargius, quod de prodenda Hispanis Massilia cum Balthasare Zunica, oratore Hispanico, consilia agitasset, in crimen læsæ Majestatis & proditionis incurrisse pronuntiatus & XIV. Cal. Jun. securi percussus est, corpus autem in 4. partes sectum & totidem palis membra affixa Thuan. l. 134. Supplicii autem asperioribus adfecti An. 1600. præfidiarii Pappensium in Ungariâ, quod locum, pecunia accepta, Turcis tradituri fuissent, & Schvartzemburgium, Ducem suum exclusissent. v. eund. lib. 124.

XXIX.

Ad l. 5. C. h. t.

Porro in l. 5. C. ad L. Jul. Majest. non tam nova species criminis hujus proponitur, quàm declaratio quædam, maximè pœnæ. Quod enim Majest. crimen committere dicitur ( 1 ) qui cum militibus vel privatis vel barbaris, hoc est, cum civibus vel extraneis, & illis vel militibus vel paganis factionem contra Rempubl. inierit ( 2 ) aut factionis ipsius susceperit sacramentum vel dederit, id iam supranotatum. Quod ( 3 ) additur, eum etiam teneri, qui de nece virorum Illustrium, qui consiliis & consistorio Principis intersunt, itemque senatorum Reipubl. qui pars corporis, id ex n. 5. dijudicari potest: Nec facere possumus cum Franckenburgio qui. th. 36. disp. de crim. læs. Majest. quasi perduellionem hanc vocat: cum pœna in hac l. 5. subjecta ostendat, Imperatorem hoc factum suæ personæ imputare, & ead. qua istud ratione punire: ut ita non tam in ipsum consiliarium aut militem, quam in ipso crimen hoc committi videatur: Quomodo Mennius ille Castrorum præfectus adversus seditiosos milites audaci hac sententia seletatus est: Non præfectum ab iis; sed Germanicum ducem; sed Tibe-



150

Tiberium Imperatorem violari. Tacit. 1. Annal. 38. Quod idem (4) extenditur ad omnes, qui Imperatori militant, hoc est, ad quoslibet Imp. officiales, uti declarat Imp. Henricus VII. in Extrav. quoniam, qui sint rebelles. puta si quis illis rebellaverit, in iis quæ ad commissum ipsis officium pertinent, uti habet limitat. d. Extravag. Bach. 2. d. 32. th. 1. G. Eaque severitate maximè opus fuit in decumanis illis motibus & turbis, quæ Imp. illos Arcadium & Honorium in pupillari suâ ætate, ut videtur, occuparunt. (5) Loco, extensio illa vel præcipua additur, quod & cogitatio sola crimen absolvat, & voluntas pro facto accipiatur. Id quod equidem Cujacius 15. Obs. 25. nec non in comment. C. ad hunc tit. negat esse peculiare in Majestatis: sed commune in omni crimine publico, atque ideo l. 18. de pœnis restringendam esse dicitur ad proprium suum Edictum, quod quisque juris: quo tantum effectus non cogitatio punitur. Veruntamen hanc Cujacii sententiam meritò reprobatur post Alberic. Gentil. Bach. 2. disp. 32. th. 1. lit. H. ostendens non nudam hic voluntatem aut cogitationem; sed ad actum aliquem externum; (ita etiam lego apud Hakelm 7. d. 10. th. 6. ibi, sola adfectio ad extremum actum deducta: ) seu conatum, progressam demum puniri, quomodo P. Matthæi & alii scriptores Gallici replicant ad Exceptionem Bironii, qui nihil in sacrum Regis caput se attentasse asseverabat: satis inquam hoc esse, quod consilia cum aliis, & sermones s. tractatus susceperit, eoque sensu statuunt, cogitationem quoque LL. in hoc crimine punire. Thuan. lib. 128. p. 1027. idemq; ad excusationem Essexii, quæ ejusdem tenoris, replicatū ap. v. Serrem in A. 1601. p. 571. conf. C. A. de privat. delict. n. 3. Itaq; non possumus laudare Curia Parisiensis judicium de nobili illo Normanno, cujus Bodin. 2. de Republ. c. 5. n. 469. meminit, qui cum Franciscano confessus esset, se voluntatem occidendi regis Francisci habuisse, nihil tamen ausum esse, & flagitiosæ voluntatis spontè pœnitere, non dubitavit nobilem illum propalante arcanum confessionis Monacho, tanquam Perduellionis convictum damnare. vide Menoch. de A. I. Q. cas. 360. n. 24. Gell. 7. N. A. c. 3.

XXX.

Denique & (6) loco extenditur etiam hoc crimen ad conscios d. l. 5. §. 6. C. d. t. tametsi ibi nonnulli legant consocios, vulgatam tamen rectè iterum tuentur & declarant Bachov. d. l. th. 1. lit. F. p. 1226. adde l. 9. ad l. Cornel. de fals. C. A. h. th. 3. in fin. ad quos ne nimii sumus

D 2

remisisse



78  
remisisse sufficiat, ut sc. ex primo etiam capite teneantur, si de crimine omninò certi sint, neque illud revelayerint: qua limitatione ex coherentia textus adhibitâ, non opus est distinctione illâ controversâ: an crimen probari possit, nec ne: de qua v. *allegat. ab Hakelm. 7. disp. 10. th. 7.* Circa hunc tamen articulum omittere non possumus, quod iterum communiter tradunt, crimen hoc in confessione patefactum revelari non posse, nec debere? E Pontificiis plerique omnes, v. *Thuan. l. 86. de Anno 1587. Domin. Soto 4. sent. dist. 18. q. 4. art. 5. ibi, neq; ad servandam vitam hominis, quantumcunque esset vel Regis vel Papæ vel ipsius Sacerdotis, neque ad servandam salutem totius Reipubl. sive temporalem sive spiritualem; in summa ob nullum qui fingi quomodocunque posset eventum licere sigillum confessionis aperire.* Eodem modo Iesuita Cretensis apolog. pro Garneto p. 335. Henricus Henriques in summa de pœnit. l. 3. c. 16. & alii; etiam Icti, vide Anton. Gabriel. 7. conclus. ult. n. 17. per c. sacerdos 2. de pœnit. dist. 6. cap. 2. in fin. de pœnit. & remiss. Hakelm. d. d. 10. part. 7. th. 8. E diverso affirmant Calviniseque Dd. ut ex novissimis Riveti & aliorum de cas. conscient. scriptis patet. Non improbabilis videtur distinctio Farinac. q. *Crim. 47. n. 105.* inter crimen simpliciter cogitatum, & ultra cogitationem ad conatum aliquem exteriorem productum: ut si quis præparamentum, (*ut ille loquitur*) & tractatus jam ad id scelus peragendum fecerit: tum verò hoc delictum tanquam perfectum quadantenus, ubi seria pœnitentia fuerit subsecuta, nullatenus esse revelandum, quia delictorum commissorum vera sit confessio & remissio: *per dd. text.* Si autem delictum adhuc sit committendum, h. e. in nuda voluntate & cogitatione substiterit, tunc revelare sacerdotem quidem posse confessionem *in genere*, quod sc. hi vel similes motus animos hominum occupaverint, quibus obviandum omninò sit: Non autem *in specie*, & cum designatione personarum, *per text. in cap. si sacerdos. x. de off. ordin.* Hæc Farinac. d. l. n. 110. *Ac quanquã veluti dubitans id asserat, & salva correctione suorum Theologorum d. l. n. 100.* Invenio tamen idem ferè Bellarmino placuisse in Apolog. pro responsione suâ ad Librum Iacobi M. Britannia regis, cui titulus est, *triplici nodo triplex cuneus*, p. m. 329. nec non Mart. Delrio disq. *Magic. l. 6. c. 1. sect. 2. tem. 3. p. 346.* Sanè si confessor aliquis, facinosum ejusmodi, ut in Angliâ & Galliâ non semel contigit à peccatis absolvere præsumpserit, merito suo audiet idem, quod Henricus Garnetus à Cæcilio primario Angliæ Secretario: si factum improbasti, cur beneficium absolutionis impertitus es, antequam is se factum



151  
factum verè & ex animo detestari per pœnitentiam reus ostendisset/  
Thuan l. 135. v. Bacch. d. th. 1. lit. e. fin. (7) E Nov. 126. pr. & c. 1. addenda  
etiam esse videtur species, quæ à plerisque prætermittitur, qua ve-  
tantur quæstores & Præfecti Prætorio admittere appellantes, eadem  
veste, calceamentis & verbis se salutantes atque Imp. Majestatem:  
itemq; sententiam eadè figura verborū pronunciare, qua ipse Imp.  
solet: quod delictum Imp. in fin. d. c. vel potius interpres, vocat perduellionis,  
tametsi in Græco hi tales subjunguntur τῶ τῆς κατὰ σοῦ ἰσοσεως ἐγκλήματι, quod  
etiam ad Majestatis crimen simplex referri potest: quo notantur, qui ad-  
fectant jura, prærogativam & dignitatem Imperatoris. Quemadmodum  
interpres vice versa cum in Nov. 134. c. ult. idem vocabulum reddat gene-  
rali vocabulo Criminis Majestatis: intelligit tamen ibi perduellionem, arg.  
l. ult. h. t. collata cum d. c. ult. Sed ne in his speciebus justo longiores  
simus, finiamus sanè hîc caput primum l. Julia, vel potius species  
criminis perduellionis, quas, si ita cui videretur, forsitan haud diffi-  
culter sub istum ordinem revocare liceret: quod crimen perduellio-  
nis committatur vel adversus Rempubl. vel adversus ejus fulcra, &  
adversus hæc vel mediatè vel immediatè, vel committendo vel  
omittendo, & manu & consilio, & cum armis & sine armis, confer  
l. 16. de pœn. & l. 3. ibi, facere curaverit h. t.

XXXI.

Sequitur alterum caput, quod crimen Majestatis in specie di-  
ctum complectitur; Quo tenentur ex l. 6. h. t. (1) Is, qui status  
aut imagines Imp. jam solenniter in honorem ejus consecratas  
l. 2. C. de stat. & imag. conflaverit, id est, fuderit & ad informem  
massam redegerit. (2) qui eas vendiderit. l. 5. in fin. l. f. ubi Gloss.  
in verbo nondum consecratas h. t. nec obstat exemplum Falanii apud Ta-  
cit. 1. A. 73. quod Gothofr. ibi annotavit, quia & illud de non conse-  
cratis loqui verisimile est. Rationem more suo exactam suggerit  
Amplif. Dn. D. Finckelthaus conclus. 4. de crim. l. 5. Majest. lit. F. cum  
enim ignominiosum sit, privati alterius detrahere statuis l. 24 de pœn.  
Multò magis Cæsareæ Majestati atrocissima ea in re injuria infertur.  
Adde quod & olim & etiamnum statuarum ista revulsio aut con-  
taminatio seditionis & rebellionis veluti facem & vexillum præ se  
ferat, Tacit. 1. hist. 41. & passim. (3) qui simile aliquid ad igno-  
miniam Imp. in illis admiserit, veluti si eas deiecerit, l. 6. & ult. h. t.  
Frauenburg. de C. L. M. th. 45. vel statuis Imp. caput dempserit, ut alte-

Ad l. 6. ff. h. t.

De modis  
quib. crimen  
Majestatis  
in specie d.  
contrahitur  
tam veris

D 3

rius



Ad l. un. C.  
si quis Imp.  
maledix.

121  
rius imponeret. Suet. in Tiber. c. 58. fortè privati aut suspecti, ne pugnet cum relatione Taciti l. A. 74. & l. 7. in f. h. t. (4) qui ex proposito contumeliosa in Principem verba protulerit. l. un. C. si quis Imp. maledix. Quanquam enim lubricitas linguæ l. 7. §. 3. h. t. Tacit. 4. A. 34. (ut erat eorum inconsiderata lubricitas, qui malignitatem temporum principibus solebant imputare. Lips. in not. ad c. 1. l. 2. pol.) Quia & vana à scelestis dicta à maleficiis differunt. Tacit. 3. A. 50. maximè injuria laessitæ, (facit l. 5. ad l. Pomp. de parricid. l. 14. §. 6. de Libert. l. 38. §. 8. ad l. Iul. de Adult. quo sensu Ptolomeus Lagus ignovit irritato Grammatico, qui incertitudinem patris ei objecisset. Plutarch. de cohib. iracund.) aut insaniam mentis, prop. dd. ll. in pœnam trahenda non fit: Tamen Principis solius est hac de causa judicare & ex personæ habitudine motuque arg. l. 6. in fin. C. de his qui ad Eccles. constituere, an prætermitti dictum debeat: an exquiri. Principibus enim fama minimè est negligenda. Senec. l. 1. de Clement. c. 15. Tacit. 4. A. 38. & 40. Arist. 4. Pol. 8. Aliter Cujacius ad Paul. 5. sent. 29. ubi Modestinum in l. 7. §. ult. h. t. putat scripsisse verbo vel violatis statutis: Tribonianum verò imperitè mutasse, factò vel violatis statutis. cum factum satis comprehendat statuas violatas. At ne sic quidem accuratior esset oppositio generis unius & ex altero genere specierum duarum. Insuper notum est, vel, pro veluti, declarativè: itemq; pro conjunctione etiam sæpenumerò, adhiberi.

### XXXII.

(5) Crimen Majestatis in specie dictum committere intelligimus eum, qui ad Ecclesias asyli causâ confugientes abducit. l. fidei. 2. C. de his qui ad Eccles. confug. Neque enim hoc etiam ad securitatem tam reipubl. quàm privati facinorosi pertinet; & principis prohibentis vilipendium: Unde etiam reus non ordinaria pœna C. L. M. afficitur: sed deportationis l. 2. C. de Crim. sacrileg. Gothofr. ad d. l. (6) Horum etiam referimus casum, si quis privatos carceres exerceat; l. un. C. de priv. carcer. l. 1. C. de Cohort. C. A. th. 3. n. 25. Malè autem Exceptionis loco adfertur. l. 25. pr. & §. 12. ad l. Iul. de Adult. ubi Adulter <sup>ἐπ' ἀποφθεῖν</sup> deprehensus per 20. horas detineri potest ad inducendos testes, qui illū in facinore deprehensū esse attestentur. d. l. 15. §. vlt. Farinac. pr. Cr. q. 27. n. 21. & DD. comm. Neque enim vel hæc, vel aliæ ibidem adductæ de regulâ sunt. (7) Denique si quis monetam cudat, cui id specialiter permissum non sit l. 2. & vlt. C. de fals. monet. 2. F. 56. R. N. An. 1551. §. so haben wir &c. aut alia Majestatis



152  
statis jura usurpet. ut (8) Encaustum, l. 6. C. de divers. rescript.  
(9) Dignitatem & prerogativam loci indebitam. l. 1. C. ut  
dignit. ord. serv. Bod. 2. de Republ. 5. & quem casum plerique solent præ-  
termittere, (10) Si qui iudices perfecto, publicis pecuniis,  
opere, suum nomen sine mentione Imperatoris inscripserint.  
l. 10. C. de oper. Publ. Referunt huc etiam. (11) Salvi conductus  
violationem, maximè si Princeps aliquem in gratiam receptum  
pace perpetuam muniverit, per l. 4. f. l. 31. de pæn. P. Greg. Tholos. 35. synt. agm.  
2. n. 2. P. Theod. disp. 5. th. 5. E. F. conclus. 4. Quod illis textibus non satis  
probat. Item (12) Si quis pro facinoroso intercedat, per  
l. 5. §. 2. C. h. t. C. A. h. t. th. 3. fin. Cic. Orat. pro Syllâ. c. 2. ibi, in hoc crimine non  
solum levitatis est culpa, verum etiam quadam contagio sceleris, si defendas  
eum, quem obstrictum esse patriæ suspicere. Hinc Tacit. 3. A. 62. Ne quis ne-  
cessariorum juvaret periclitantem, Majestatis crimina subdebantur, vincu-  
lum & necessitas silendi. Sed hoc Gruter. discurs. 5. in Tacit. §. 1. de Jure  
& consuetudine bonorum Principum asseri posse negat. Cum l. 5. §. 2.  
C. h. non diserte dicat Majestatis eos teneri, qui pro facinorosis inter-  
cedunt: sed notabiles esse debere. Bocer. class. 4. disp. 15. th. 46. & pluri-  
bus præterea exemplis doceri posset etiam in Crimine L. M. modera-  
tiores potestates admisisse intercessionem cognatorum. Tacit. 3. A. 12.  
& 22. Item 4. A. 32. Inprimis verò arridet generosum Henrici I V.  
Galliarum Regis responsum, quo hanc rem ita temperabat; peracto  
semel Majestatis reo, amplius eniti, aut intercedere neque patri pro  
filio, neque uxori pro marito, aut contra per l. licere. cepta autem vel  
durante cognitione facilius deprecantibus ignosci. Thuan. lib. 128.  
Ann. 1602.

### XXXIII.

Multò autem minus hoc crimen contrahitur (1) si quis statuas <sup>Quam appa-</sup> Imp. reprobatas conflaverit. l. 4. §. ult. h. t. ut enim consecratio demum <sup>rentibus.</sup> statuas facit sanctas atque inviolabiles: Ita earum reprobatio omnem  
ipsis cultum & honorem adimit. Nec (2) si quis statuas Imperato-  
ris nondum consecratas vendiderit. l. 5. §. 2. h. Itaque Tiberius Cæsar  
L. Ennium Equitem Romanum Majest. postulatum, quod Effigiem  
Principis promiscuum ad usum argenti vertisset, inter reos recipi ve-  
tuit: Tacit. l. 3. A. 20. ubi A. Capito, qui per adulationem contrarium dis-  
ferebat, bonas domi artes dehonestasse hac adulatione, declaratur. Neque  
(3) si quis statuas Imper. vetustate corruptas refecerit. l. 5. h. Nec (4)  
qui



281  
qui lapide fortuito jactato statuam attigerit. Nec (5) si quis sine dolo aut proposito per lubricitatem linguæ nomen Imp. lacessiverit. l. 7. §. 3. h. l. un. C. si quis Imp. maledix. Nec (6) si iudex contra Constit. Principis pronunciaverit l. 1. C. h. t. Nec (7) si per nomen Principis inconsultò juraverit. l. 2. C. h. & l. 2. C. de reb. cred.

XXXIV.

Quæ omnia tam sollicitè repetere volumus, eo potissimum sine, ut apparet, quam anxie boni Impp. & Jcti cordati hoc egerint, ut plerasq; omnes hujus criminis sive species s. formas etiam minimo quandoque caractere differentes exprimerent, eoque ansam procacitati delatorum adimerent, qui morem & l. accommodantes prout conducit. Tacit. 12. A. 6. aliorum opibus inhiantes & locupletissimum quemque in prædam corripere, ut ait Tacit 2. hist. 84, desiderantes, & modum culpæ ferè ex pecuniæ modo confingentes, ut qui sit locupletissimus, sit etiam nocentissimus, sui que periculi merces, ut Velleius Patercul. l. 2. loquitur: contra t. t. C. de petit. bonor. subl. Iohan. Damhoud. prax criminal. cap. 66. n. 2. & 3. A. Fab. C. suo lib. 9. tit. 27. definit. 3. omnia dicta & facta civium in crimen Majestatis detorquent. Quale illud est usitatissimum, quo quis idè, quod ab hoste rerum polito, à Dominis & protectoribus iam antea destitutus salvandarum à deprædatione regularum igitur, literas salviconductus, aut milites tutelares & præfidiarios schriftliche oder lebendige salvaguardien receperit, crimen Majestatis contraxisse, existimatur, cum nihil tale in superioribus speciebus inveniatur & hostilis adversus Rempubl. animus, vel dolus saltem in reo requiratur, quem plus decies Jcti hîc inculcant, graviter juxta monentes: Ne crimen hoc à iudicibus in occasionem ob principalis Majestatis venerationem habeatur: sed in veritate l. 7. §. 3. h. t. facit eximie c. un. in med. 2. f. 23. ibi: non enim ad hoc sufficit omnis occasio: & iterum: Parcendum esse etiam temerariis: si non tale sit delictum, quod vel ex scriptura legis descendat, vel ad Exemplum legis vindicandum sit. d. §. 3. neque verò putandum est bonos principes facile in Exemplum ire: qui imò minuire, non augere causas hujus criminis soliti fuere. l. 1. C. h. t.

XXXV.

De Processu  
iudicii in  
C. L. M.

Et hæc veluti ad formam criminis pertinere videntur: restat ut de ratione animadversionis in crimen istud, dispiciamus: quæ consistit in iudicio criminali peragendo & pœna infligenda. In iudicio peragendo attendendum & ad personas & ad processum ipsum, Vbi sanè



fanè multa à Dd. notantur singularia ; tàm circa personas, quam circa processum ipsum : circa personas , inquam , & principales judicem & partes , seu litigantes , & minus principales seu accessorias. - Judicem enim constituunt exclusis omnibus aliis, Principem solum. *H. Gigas. rubr. quis de crimine L. M. cognoscere possit. p. 140. n. 1. & seqq. per text. 2. f. 56. ubi FF. qui tamen parùm ad rem facit P. Theodor. disp. 5. th. 7. fortius, ut videtur, argumentum sumturi essent Dd. ex d. l. un. C. si quis Imp. maled. Contrarium autem suadet, cum l. 7. §. 3. h. ubi iudicibus ostenditur, atque injungitur, quid in causa & questione Majestatis spectare debeant : tùm rescripta alia ad Præfectos Prætorio & Urbi emissa, quibus illi, quorum aliàs erat criminum persecutio l. 1. pr. & §. 4. de Offic. præf. Urb. edocentur; quemadmodum in crimine isto procedere debeant: l. 4. C. h. t. facit l. 3. C. de abolit. d. extrav. ad reprimend. Quomodo in L. M. C. proced. l. 10. de Jurisd. Nec usque praxis, uti cum plerisque arbitratur Zangerus 2. de Except. c. 1. n. 221. abhorret, si vel Germaniam nostram intueamur. vid. O. C. part. 2. tit. 20 §. 2. & §. Heig. 1. q. 9. n. 44. & 49. C. I. A. de accusat. th. 18. vel Galliam, ubi in causa Paris, judicant Pares: Thuan. lib. 128. aliàs M. Consilii assessores, ut in causa Guidonis Ederi Fontanellæ. idem d. lib. p. 983. e. aliquando Parlamenta provinciæ in qua delictum fuit perpetratum: ut apud eund. passim. In Anglia juris est Nobilibus ut non nisi coram paribus suis causam, etiam de C. L. M. dicere cogantur. id. Thuan. hist. lib. 125. conf. inf. arg. th. 40.*

De Iudice.

Q.

XXXVI.

Porro litigantes sunt, accusator & reus: Accusare autem possunt etiam ii, qui aliàs inhabiles sunt: l. 7. h. infames d. l. 7. milites. l. 7. §. 1. qui magis magisque, id est multò magis, seu eò magis admittendi sunt, quod eorum munus proprium sit, pro securitate publica & tranquillitate invigilare. d. §. 1. servi. l. 7. §. 2. pupilli. l. 1. pr. & §. 1. de quaest. mulieres. l. 8. h. Sed an etiam uxor accusare potest maritum? Negat. H. Gigas tr. de C. L. M. lib. 2. q. 15. fin. cum Isernia allegat. ib. quia obligatio quam uxor habet erga virum & contra; longè anterior sit obligationi quam quis habet erga patriam: Atqui delictum hoc illam quoque obligationem seu nexum tollere videtur: Nov. 117. cap. 9. §. 1. Dn. D. Finckelthuf. conclus. 53. lit. g. Et cum Gigas in patre & filio accusationem concedat. d. lib. 2. q. 9. n. 4. per l. qui cum nav. §. qui filium de Re Milit. adde l. 35. de Relig. & sunt. fun. Novell. 115. cap. 3. §. si eos. 3. quidni idem largiatur conjugibus? cum ead. & hîc regula militet: quod nemo carnem suam odio habeat: c. dilecto. de præbend.

De Accusatore.

Q.

Q.

E De





De vafallo contra dominum accusationem instituturo, minor est dubitatio. v. 2. f. 7. l. 7. §. 2. h. t. *Gigas. d. lib. 2. q. 12.*

XXXVII.

Et Reo.

Quoad reum, non tantum omnes accusari possunt sine ulla dignitatis aut necessitudinis præscriptione; quicumque hoc crimen perpetraverint. v. 5. th. 8. & seqq. sed & torqueri l. 3. & 4. C. h. prægnantibus tantum & aliis quibusdam ad tempus excusatis, de quibus v. Zanger. de quæstion. c. 1. n. 60.

XXXVIII.

Itemq; de  
testibus.

Et ad voca-  
tis.

Personas accessorias hoc loco dicimus, testes & advocatos. In testimonium enim hinc peculiariter iterum adhiberi possunt multi qui alias prohibentur, ut mulieres, impuberes, infames &c. de quibus *Gigas. d. loc. prolixè*: quanquam non omnibus idè plena sit habenda fides. arg. cap. per tuas 32. de simon. quin & servi in caput domini torquétur: uti videre est ex l. 6. §. 2. l. 7. §. 1. C. h. l. 8. §. 1. h. De advocato, an is adhiberi pro reo possit ambigitur: Nonnullis adfirmantibus pro reo sc. saltem non convicto; & advocatum & procuratorem intercedere posse, per text. in d. extrav. ad reprimendum, ibi personaliter vel legitime comparere. Q. in L. M. C. procedatur: Ampliè. Dn. D. *Finckelthus. d. disp. th. 57.* Aliis negantibus, per l. 5 § 2. ibi, apud nos intervenire tentaverint. C. ad L. Iul. Maj. Decian. 7. tr. Crim. q. 47. n. 8. Enimverò cum prior textus de absente, arg. vocis comparere; posterior de intercessoribus potius, quàm mandatis, se procuratoribus aut advocatis loquatur: admittenda videtur iterum conciliatio *Farinac. q. 118. n. 29.* qui non tantum distinguit inter reum convictum, pro quo nullus omninò advocatus admittatur: & eum de cuius causa adhuc tractatur: sed & isto casu limitationem adhibet, ut licentia principis impetrari prius debeat: qui nunquam soleat parastatas & consultores petentibus denegare. Tametsi & hunc denegatum legamus *Bironio, apud Thuan. An. 1602. lib. hist. 128.*

XXXIX.

De Processu.

Jam, quod ad processum attinet: quanquam in manifesto crimine reus quis fiat ipso facto, etiam ante sententiam. Extrav. quoniam *Qui sint rebelles.* in eo tamen, quod probationem desiderat, processus nequaquam omittendus est. *Farinac. q. 113. n. 85.* qua distinctione controversiam, an in crimine perduellionis confiscatio bonorum fiat ipso jure, à die sceleris contracti, nec ne? etiam componit Dn. D. *Franzkus. exerc. 14. q. 7.*



q. 7. n. 16 & seqq. Qui vel primæ instantiæ intelligitur, vel secundæ: Atque ille quidem est summarius, per accusationem, inquisitionem, seu denuntiationem instituendus *Vvesenb. de accusat. n. 2. d. Cost. ad reprimendum. Extrav. Q. in L. M. C. P.* neque tamen substantialia iudicii iure. G. introducta, omittenda sunt, de quibus in *Clem. sepè. de V. S.* Unde meritò dubitatur an ad nudam fisci procuratoris delationem processus decernendi sint, ad videndum se declarari reum L. M. & fieri immisionem in bona? Quod æquius est non admitti: nisi prævia inquisitione de crimine satis evidenter constiterit. l. 3. C. h. Bodin. 2. de Republ. c. 5. Quin potius citatione facta, d. *Extrav. ad reprimendum. ibi: per nuntium sive literas, sive per edictum. Clement. pastoralis. 2. §. ceterum defectus. de S. & R. I.* libellus accusationis, quo omnino opus est, l. 3. C. h. ibi: *accusationem suam: accusare enim nihil est aliud, quam per libellum aliquem deferre: Bart. L. de Penna & alii citati ab Hieron. Gigante d. rubr. q. 2. Decianus lib. 7. c. 44. licet non solenni per d. Clem. sepè: Ampli. Dn. D. Finckelthuf. d. disp. th. 54. conf. Wesemb. in parat. ff. de Edendo n. 6. ibi: non tamen semper: & ibi: quemadmodum cum per modum inquisitionis: Dis. videtur Gigas q. 7. qui libellum in forma ineptum etiam in hoc crimine reiici statuit: reo est communicandus: ut is non quidem, solenniter litē contestetur d. *Extrav. & d. Clement. sepè: Dn. D. Finckelthaus. d. lo. th. 55. adde quod eius nec Clement. pastoralis mentionē faciat congruè tamen possit respondere, d. Extrav. ad reprimendum, ibi, vel si foret legitime contestata: Conf. l. 1. pr. C. de lit. contest. Gigant. d. tr. q. 21. n. 5. & deinde ad receptionem testium & eorum publicationem & sequentia: nec non ad definitivam sententiam & eius executionem procedatur. text. in d. *Extrav. ad reprimendum, ubi excipitur casus rei per contumaciam absentis. quomodo in Bohemia An. 1547. cum ob Rebellionem complures ex Nobilitate in jus vocati non comparuissent; pœnas perduellionis omnes commisisse, pronunciatum est. Thuan. lib. 4. p. 125.***

Instantia prima.

154

Q.

Q.

Q.

XL.

Secunda instantia etiam à nonnullis reo conceditur, quod appellandi facultas nullibi adempta ei legatur. *Treutl. cum alleg. 2. d. 33. th. 2. lit. a.* Sed contrarium docet l. 6. §. 6. ibi *seditio, factio. De injust. rupt. irrit. f. t. l. 1. §. 2. Quæ sent. sine appell. O. C. p. 2. tit. 28. §.* Item nach deme. N. A. An. 1530. Item als jetzt estlicher zeit. Ac stultum esset vel dubitare hac de re; si quidem communis Dd. sententia supponatur, quod in hoc crimine solus princeps sit iudex competēs. s. *thes. 35.*

Et secunda.

E 2

per



per l. 1. §. 1. à quib. appell. non licet. Id tamen omne de reo convicto & manifesto intelligendum videtur per d. l. 6. §. 9. ibi, latro manifestus, seditio prærupta: facit l. 16. de appellat. Quo casu non in hoc solum, Dn. D. Finckelthuf. th. 61. sed imò in aliis etiam criminibus apertis, reos statim, atque demto appellandi beneficio, puniri publicè interest. d. l. 6. §. 9. l. un. inf. C. de rapt. virg. l. 1. C. de fals. monet. l. 6. C. ad L. Iul. de Vi l. 3. C. quor. appell. non recip. conf. B. ad Tr. d. lo. Secus autem est si vel reus, vel etiam accusator iniqua sententia à iudicibus inferioribus fuerit gravatus. quorsum pleraq. dissentientium argumenta possunt referri.

XLI.

De Pœnis  
C. L. M.

Et hæc veluti ad formam, cum criminis, tum iudicii è crimine descendens, spectare videntur: Superest, ut de effectu utriusque, hoc est, pœnis & earum executione breviter dispiciamus. Pœnæ Majestatis, ut Tacit. 4. hist. 42. loquitur, sunt vel graviores in graviore perduellionis crimine; vel remissiores, in crimine L. M. simplici & levio. Pœnæ perduellionis afficiunt vel reum ipsum, vel ipsius etiam quadantenus liberos. Reum inquam tam in corpore, tam in bonis & famæ & fortunæ. Ita etiam Bocerus ferè cl. 4. d. XI. th. 36. 44. & 50. quem tamen pœnas damnationis memoriæ & publicationis bonorum confundere, tradit Præclariss. Dn. D. Finckelthuf. th. 30. Quod ad pœnam corporalem: Olim quidem post L. Porciam, quæ omnibus capitalis noxæ damnatis civibus exilium permisit, v. iterum Rosin. 8. Antiq. 2. videtur pœna fuisse mitior, aqua & ignis interdictio, Wesemb. cum alleg. in parat. h. t. n. 7. (ubi tamen id non benè probat ex l. 7. §. ult. h. t. nam nec Modestinus de pœna, uti Wesemb. eum allegat: sed de crimine violatarum statuarum & imaginum Pr. loquitur: quod utique in militibus acerbius forsitan vindicatum fuerit, quàm in paganis l. 24. de pœnis, quæ ejusd. Modestini est & aliàs de C. M. simplici accipi solet. P. Theodor. d. d. 5. th. 6. a. l. 9. C. de Re Mil. In reliquis speciebus etiam ævo Ictorum pœna illa acerbior, popularis & promiscua fuisse videtur. l. 8. §. 2. l. 38. §. 1. & 2. de pœn. P. Fab. 2. semest. 3.) Postea autem, à severioribus Majestatis vindicibus, increbrescentibus seditionibus & motibus rursus introducta gladii pœna. l. 5. pr. C. h. vel qualiscunq; animadversio, animæ amissionem inferens. §. 3. I. de P. I. quæ etiam ad dissectionem virorum & suffocationem mulierum; non solum consuetudine: ut Bocer. d. lo. th. 39. tradit: sed & expressa Constit. Caroli V. act. 124. porrecta fuit: maximè in proditio-

nis



155  
nis scelere, aut speciebus gravioribus: nam & hinc utique circumstantia & mitigationem & exasperationem solent persuadere. C. I. A. h. tit. th. 10. v. de pœnarum varietate Zierizium & alios *add. art. 124.* P. Gregor. 35. *syntagm. c. 1. n. 9. & 10. de Anglia. Thuan. lib. 86. in A. 1586. de Gallia eund. lib. 134. in An. 1605. & alibi passim.*

XLII.

Secundum corporalem isthanc pœnam, infamia quoque reum sequitur l. 28. §. 1. *de pœn. l. 7. de publ. jud. & memoria defuncti damnatur. A. B. tit. 24. §. Wir wollen auch: ibi: Der Tode vnd sein Name verdambt sey mit seiner Gedächtnuß. v. de processu in casu isto. H. Gigant. lib. 2. q. 27. & 28. & memorabilem sententiæ hujusmodi condemnatoriæ formulam, in causa Casparis Colinii apud Thuan. lib. 53. & Iohannis Castellionis. lib. 112* Ostenditur autem condemnatio ista vario effectu rituque: veluti quod nomen rei ex albo & catalogo virorum honoratorum deletur l. 24. *de pœnis* insignia honoris convelluntur. d. l. 24. l. 11. §. 3. *de his qui not. inf.* Parlador. 1. *rer. quotid.* 21. Gail. 2. *de P. P.* c. 9. n. 34. ædes subruuntur & nominis velut infasti usurpatio gentilibus interdicitur: exempla v. apud Livium lib. 6. c. 20. *ubi de Manlio: Tacit. 2. A. 32. ubi de Libone Druso. Thuan. lib. 124. in A. 1600. ubi de Ruennis Scotiae regulis. nec lugere fas est mortuum l. 11. §. nō solent. de his qui not. inf. Val. Max. lib. 2. c. 7. quod sub Tiberio maxime vetitum. Sueton. in eius vita. c. 51. Gruter. discurs. 50. in Tacit. ubi huc etiam trahit l. 35. de religiof. & sumt. fun.*

XLIII.

Quantum ad bona fortunæ, ea regulariter omnia fisco applicantur. Corporalia & incorporalia, ut jura l. 5. 6. & 7. C. h. l. 1. C. de bon. libert. etiam sepulchrorum l. 1. §. 3. *de suis & legitimis.* Emphyteutica Ecclesiastica tum demum, si pactum intercessit, ut ad omnes heredes extraneos transeant Nov. 120. c. 6. §. *licentiam.* Dn. D. Finckelth. 26. lit. B. In feudalibus interest, an crimen commissum sit in dominum feudi, an adversus alium: Priori casu, (*ut ut alii v. Obrecht. n. 4. f. 9. n. 113. subdistinguant inter feudum novum & vetus; ut hoc domino quidem aperiatur 2. f. 24. vers. denique. sed tamen post mortem delinquentis ad proximos agnatos transeat 2. f. 78. & 83. de quibus v. C. I. A. h. t. th. 10. n. 3.*) indistinctè putamus feudum ad dominum cum effectu devolvi, per d. text. 2. f. 24. §. *deniq. 3. 2. f. 37. 1. f. 5. Const. Pacis P. de A. 1548.*



221  
*rubr. die Poen der Friedbrecher: ibi: auch die Lehen/ so viel die vber-  
 fahrer deren gebraucht/ dem Lehen Herrn vorfallen sey: posteriori verò  
 disertè distinguitur 2. f. 24. §. deniq; vers. si enim non in dominum & 2.  
 f. 38. vers. quia tamen erga dominum non fuerit facta: an feudum fuerit no-  
 vum, an verò paternum: Ut novum quidem, quocumque modo  
 caducum fiat, non ad agnatos, sed ad dominum revertatur: P. Theo-  
 dor. disp. 5. Coll. Crim th. 6. lit. D. Schröter. disp. feudal. 8. th. 24. c. 1. 2. f. 44.  
 & cap. 1. 2. f. 38. In paterno autem exclusiterum liberis, vocentur  
 Q. agnati proximiores 2. f. 24. §. ult. & 2. f. 37. olim quidem ad quartum  
 usque gradum, quo pertinet 2. f. 26. §. si vasallus culpam, juncto §. 1. 1. f. 3.  
 hodie verò etiam usque ad infinitum. uti habet text. 2. f. 31. quos Iacob.  
 de Belyso & eum sequuti malè exclusivè intelligunt v. Gothofr. Antonii  
 disp. feud. 12. th. 3. v. Obrecht. 4. feud. 9. n. 136. Schröter. disp. feud. 8. th. 28.  
 proximiores ex LL. 2. f. 37. h. e. quos nemo antecedit. l. proximus 92. de V. S.  
 Q. Quid dicendum in bonis Majoratui subiectis? quibus plerumque ea  
 clausula inseritur, ne ullatenus possint alienari obligarive: ne qui-  
 dem crimine isto contracto? Negabimus, per ea quæ in simili tradit.  
 Arius Pinellus lib. 1. part. 3. n. 84. C. de bon. matern.*

XLIV.

*Ad l. 5. §. 1.  
C. b. t.*

Non solum autem ipsimet facinorosi hoc pacto puniuntur, sed  
 & eorum liberi, durius tamen filii, lenius filia: Filii non quidem  
 in corpore poenam sentiunt, hæc enim ipsis ex gratiosa dispensatio-  
 ne remissa est: sed in bonis tamen & fama. Aliter Dn. D. Finckelth.  
 qui novem genera poenarum recenset th. 32. Bona intelligimus non quæ-  
 sita, sed quærenda arg. l. 5. §. 1. C. b. t. eaque vel ex successione cogna-  
 torum sine testamentaria sive legitima, vel extraneorum testamen-  
 taria. Et quidem in legitima successione, non fiscus, sed proximio-  
 res cognati surrogantur: arg. l. 19. C. de collation. Sed in testamentaria  
 distinguendum esse videtur an legata relicta sint, an tota hereditas:  
 Legata apud heredem manere putamus, sine onere, quia filii isti non  
 tam indigni sunt, quam incapaces. v. C. I. A. de his quæ ut indign. th. 1.  
 Bachov. 1. d. XI. th. 2. lit. g. & th. 3. B. Hereditates verò aut substitutis  
 aut aliis successoribus deferri: pro non scriptis enim habentur. l. 12.  
 de his quib. ut indign. l. un. §. 3. C. de caduc. toll. C. I. A. de Scto Sytan. th. 2.  
 conf. Dn. D. Finckelth. th. 33. ad contraria Resp. Bachov. d. d. 32. th. 1. f.

XLV.

Sed & infamiae poena comitatur filios d. l. 5. §. 1. in f. C. b. t. ita ut  
 nec



156  
nec ad togates nec militares dignitates possint evehi: d. § 1. Rationes, quibus harum poenarum extensio, nititur, vide accuratè disputatas apud Bachov. 2. d. 32. th. 1. k. quanquam eas non usque observari Dd. tradant. v. Clarum. §. sentent. §. Laesa Majest. n. 12.

XLVI.

Quod ad filias attinet: quia illæ propter sexus imbecillitatem minus a usuræ creduntur, d. l. 5. §. 3. f. à paterna successione quidem; non verò itid. à materna prorsus excluduntur, sed legitimam suam, que hoc loc. ut & alibi l. 31. C. de inoff. testam. v. C. I. A. ad L. Falcid. th. 3. n. 2. Falcidia dicitur: salvam habent: d. §. 3. ubi particula taxativa tantum, videtur easdem etiam remove à successione cognatorum & extraneorum. Ampliss. Dn. D. Finckelth. th. 45. quanquam hujusmodi hereditates, non æque ut Ususfr. sub conditione, ut filiabus referretur, uxori relictus, d. l. 5. §. 5. ad fiscum: sed ad proximos cognatos pertineat. v. B. d. d. 32. th. 1. in f. p. 1236.

XLVII.

Extra liberos autem primi gradus l. 6. de testam. tut. Finckelth. th. 42. nec uxores dotis, aut Ususfr. donationis propter nuptias: multò minus parafernaliū jacturam patiuntur. d. l. 5. §. 5. H. Gigas. lib. 3. q. 18. nec cognati alii; uti quidem olim, Sueton. in Tiberio c. 61. in Nerone c. 36. & c. dispendium ullum l. fancimus 22. C. de poenis. Adeoq; consuetudo Mediolanensis à Philippo Duce introducta, & nostris aliquando temporibus usurpata, toto cælo iniqua est, qua cognati usque ad quartum gradum vim poenarum Majestatis sentiunt. teste Bossio tr. de C. L. M. n. 56.

XLVIII.

Denique levior poena est Criminis L. M. in specie dicti: <sup>Ad. l. ult. ff. h. t.</sup> Ubi enim (1) crimen mortalitate extinguitur. pr. l. ult. h. t. seu ut habent verba *fin.* reus morte crimine liberatur. Quæ verba potius de Morte naturali aut extra supplicium, quàm per supplicium contingente sonant, uti manifestum est ex illis pr. verbis: *is qui in reatu decedit*: quod secus est in reis ex primo capite. uti d. s. th. 42. Nam etsi post obitum demum eorum maleficiū detegatur, hereditas tamen fisco vindicatur, d. l. ult. & nomen defuncti damnatur. Menoch. conf. 99. num. 53. Neque (2) semper capitalis est simplicis Majestatis criminis poena: sed



na: sed sæpè deportationis aut relegationis pœna, pro ratione circumstantiarum d. l. 24. & 40. de pœnis infligitur. conf. Bocer. d. cl. 4. d. XI. th. 40. Neque (3) bona rei publicantur aut memoria damnatur arg. d. l. ult. P. Theodor. d. disp. 5. th. 6. lit. C. ubi ad contraria respondet: Quin (4) nec pœnæ ad liberos extensio, in hac specie obtinere videtur, uti quidem arbitratur Bocer. d. lo. th. 50. & præcedd. <sup>com.</sup> ant. l. 5. C. h. t. Crimen illud gravius potissimum designet.

XLIX.

*Contraria.*

Cæterum aliquando etiam planè tollitur pœna huic crimini præstituta, Veluti (1) Criminis istius revelatione ab aliquo è complicibus facta. quæ si in exordio statim fiat, non solum veniam sed & præmium meretur: *exemplum illustre de N. Polinio conjurationem Parisiensem in Henricum III. conceptam revelante, & premio XXCIJ. aureorum remunerato vid. apud Thuan. lib. 90. Anno 1588.* Si verò serius, & communicata jam operâ fiat, pœnitentiâ fortè subeunte: revelatio veniam solam & absolutionem adfert. d. l. 5. §. ult. C. h. t. Exemplum notabile iterum occurrit in conjuratione Bironiana adversus Henricum IV. inita; ubi licet Jacobus Lafinius criminis delator, vel ex proprio testimonio etiam præcipuus scelerum minister appareret; adeoq; nonnulli Senatores in eum etiam animadvertendū esse censerent: Explosa tamen fuit ea sententia: quod in crimine tam atroci, semper visum esset prudentibus æquissimum, ut summa festinati indicii esset prærogativa & conscius ad revelationem paratæ veniæ præmio invitarentur, inquit Thuan. lib. 128.

L.

Cessant etiam pœnæ supradictæ (2) si Princeps alicui criminis hujus gratiam fecerit: Quomodo id Henricus IV. non Bironio solum prima; sed & tertiâ vice Arverno Comiti, nequicquam reclamante Senatu Parisiensi criminis hujus gratiam fecit ap. eund. Thuan. lib. 134. Quamvis enim abolitio hujus criminis non dari dicatur l. 3. C. de abolit. qua præcipuè nititur dissentiens H. Gigas lib. 2. q. 17. n. ult. Id tamen de abolitione propriè d. accipiendum est, quæ fit à præside l. 1. §. 8. l. 10. pr. h. aut alio iudice in cujus officio instituta erat accusatio l. 2. C. de abolit. l. 16. C. de adult. non de indulgentia speciali, quæ ab illa separatur & plenissimam securitatem tribuit l. pen. C. de calumn. Diss. aliter Serres in Henrico IV. An. 1602. p. 744. qui abolitionem criminis Bironio primitus concessam, nullius momenti fuisse judicat, eò quod Curia non fuerit infi.



157  
*insinuata: addita ratione generali, puisque l'abolition d'un crime, qui est au dela de tout pardon ne depend pas du Roy, qui ne peut donner le sang de ses subjects, ni laisser en hazard le salut de tous, pour le salut d'un seul.* Unde postmodum sectatoris Bironii, Baronis Luxii abolitio, à principe eodem concessa, Parlamenti Parisiensis actis fuit insinuata. *id. Serres ibid. pag. 775. ut & diploma abolitionis ab eodem Rege, Henricæ Balsacæ Vernolii Marchionissæ concessum, apud eundem in Anno 1605. quanquam id factum in varios sermones incidisse memorat Thuan. lib. 134. Quin & si (3) pacto vel transactione crimen hoc alicui princeps remiserit, stare eidem tenetur. arg. l. 2. C. & l. 16. de transact. utcunque publicè intersit tam atrocia scelera puniri. v. Hunnium tr. de pactis c. 3. q. 15. ubi exemplum elegans è Dione lib. 56. refert, de Carocota insigni prædonum duce, qui, cum Augustus in caput ipsius ingentem pecunia summam pepigisset, seipsum obtulit & ex edicto pecuniam consequutus est. Imò & privatum accusatorem de crimine isthoc transigere posse, multi contendunt, quoniam illud à regula l. 18. C. de transact. non inveniatur exceptum: quod alii negant, quia conscios criminis eadem pœna maneat. Arum. disp. ad. d. l. 18. th. 33. cum alleg. quid quod hoc crimen est inter excepta vel præcipuum, adeoque sub generali L. depositione nunquam continetur. P. Theodor. disp. 1. th. 22. Quanquam iterùm distinctio inter crimen certum & dubium adhibenda esse videatur: ut priori casu transactio nulla sint: posteriori verò in persona rei hunc effectum habeat, ut actor transigens eundem amplius accusare non possit. l. 2. ad SC. Turpil. neque reus idè pro confesso habendus sit: in persona verò actoris, ut transactionem impunè ferat, nec in SC. Turpilianum incidat. l. ult. de prævaricat. Quod in facinore certo & explorato dicere grave est: cum conscius criminis, si non pœna L. M. uti. Bartol. ex l. 5. §. 6. C. h. t. voluit: at arbitraria saltem puniendus sit, uti cum Bl. sentit ipse Dn. D. Finckelth. th. 22. per Nov. 117. t. 8. vers. si contra Imperium. Quod autem (4) Vvesenb. in parat. de pœnis n. ult. præscriptione 20. annorum omnium criminum pœnas eludi tradit: id meritò in hoc æquè ut & aliis gravioribus criminibus exceptionem patitur. l. ult. ad L. Pompej. de parricid. H. Gigas lib. 1. q. ult. & lib. 3. q. 29. quanquam id limitet in quæstione post mortem instituenda, cujus fatalia quinquennio circumscribit. lib. 1. q. 23. v. Gothof. ad l. 2. C. de Apostat.*

F

Hono.





Honori Præstantissimi & Doctissimi Domini Respondentis, JOH: HENRICI SCHILLII.

**N**Ostri primus apex pectoris, integer  
Vita SCHILLIUS, ac Aonii chori  
Vel furis decus ingens,  
Vestem militis induit,

Dum, metatus agros, quos sibi vendicat  
Seu Martis tuba, seu tibia Palladis,  
Quid Metata valerent,  
Nuper differuit bene.

Sed de crimine, quo gloria Principis  
Summi læditur, hic jam quoq; disputans  
Certamen ciet; ergo  
Vestem militis induit.

Miles strenue, quàm nuper eras bonus  
Metator; precor, ut tam bonus hinc sies  
Pugnator: tibi Phœbus  
Et tradet Themidis togam.

*Fausti ominis ergo acclamat*

Joh: Matthias Schneuber.  
P. L.

Ergo



158.  
ERgo iterum cathedram ascendis doctissime SCHILLI

Ad dissolvendas juris in arte plicas?  
Non abs re, suaves tandem experiere laborum  
Fructus, quos largè largus Iôva feret.  
Officio dignus quando censeberis esse  
Præstando: quod pol non fine laude geres.  
Hæc ubi scripta probè benè transportabis ad usum,  
Praxis id efficiet, cognitio quod ait.  
Maeste pia virtute nigroq; simillime cygno.  
O SCHILLI: sic sic fama decusq; venit.  
Ardua quæq; labor superat virtutis in arcem  
Non nisi devicto, scandimus ante, malo.  
Qui tibi principium & medium dedit ergò, paratas  
Ad finem, vires sufficiatque, bonum.

JOHANN: ULRICUS Dürz/

---

Sphalmata extantiora,  
Quæ per adversam Dn, Præsidis valetudinem irrepsere:  
B. L. haud gravatim ita emendabit.

*Thes. 4. med. pro, dictum: lege, dicta. Thes. 10. n. 4. non ante, sed post  
vocem, Imperatoris, signanda erat Parenthesis. Thes. 11. ita legendum.  
subjecti, h. e. vocis quisquis in l. 5. C. h. t. generalitatem. ead. Th. pro vincitum,  
lege, ductum. ead. pro necdum, l. ne dum. Th. 14. post med. pro si qui. l. si quis.  
Th. 17. l. 15. C. de Episcop. & Cler. Th. 22. pro fuerit. l. fuerunt. Thes. 24. pro  
sequantur l. sequuntur. Th. 25. fin. pro rebellis, l. rebelles. Th. 38. pro manda-  
tis sc: l. mandatariis seu. Th. 41. pro tam. l. tum. Thes. 44. pro sint. l. sive.  
Th. 45. pro togates. l. togatas. Th. 48. pro ubi, l. ibi. ead. Th. pro ant. l. cum.*

SOLI DEO GLORIA.







X 2615926

"

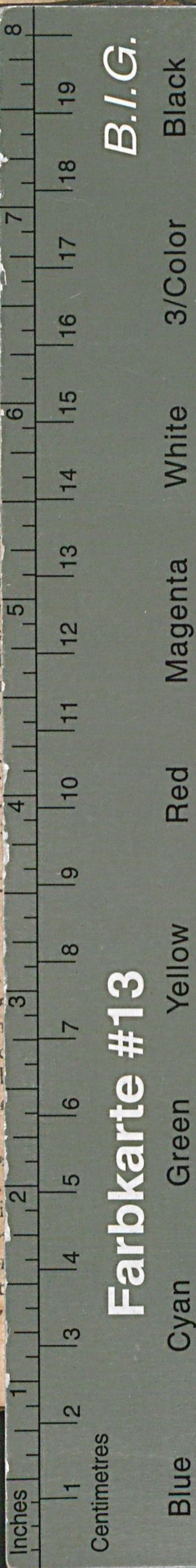
VD.17











*esu Omnia Tribuente.*

36 137.  
*Supi*

# RATITLA

1636,6.

L. Juliam Majestatis :

*corruptelis Pragmaticorum &  
atoris competitorum artibus,*

Atque

SUB PRÆSIDIO

*ssimi & Consultissimi Viri,*

## ANNIS OTTONIS

J. U. D. & P. P. Dn. PRÆ-  
PATRONI, & FAUTORIS  
TERNUM SUSPICIENDI,  
VENERANDI,

ca & Solenni disceptationi  
proposita

*Ad Diem 9. Decembris*

à  
NRICO Schill/ Durlaco-  
Marchico.



IANNIS REPPII,  
DC. XXXVI.

